

Prenumerata:

Rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesięcznie kop. 75.

Za odnośnienie do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5.

Na prowincji i w Cesarstwie: koszt przesyłki pocztowej podane są — nagłówku numeru porannego.

Za granicą (z przesyłką jednorazową) miesięcznie rs. 1 k. 50.

Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera przyjmowaną być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny kop. 5; poranny w dni powszednie k. 3, niedziele i święta k. 5.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęczone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godz. 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-ej rano do 1-ej w południe.

Ogłoszenia:

Reklamy: za jeden wiersz garbontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne ogłoszenia: za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce pierwszy raz 10 kop., każdy następny raz 8 kop.

Małe ogłoszenia: za jeden wiersz pierwszy raz 2 kop., każdy następny raz 1 1/2 kop.

Ogłoszenia do Kurjera Warszawskiego przyjmuje także Bluto ogłoszeń Rajchmana i Frenclera ulica Senatorska 18.

Od administracji.

Administracja „Kurjera Warszawskiego“ uprasza o spieszne zapisywanie prenumeraty na kwartał IV-ty b. r.

Nowo przybywający od dnia 1-go października prenumeratorem otrzymają bezpłatnie początek drukującej się obecnie w Kurjerze powieści Wołodego Skiby p. t. „Grześ”.

Przegląd polityczny.

W sobotę o godzinie 10-ej zrana nastąpiło otwarcie nowego okresu prawodawczego sejmku węgierskiego. Po wyborze tymczasowego prezydium odczytano reskrypt prezesa ministrów, zapowiadający posłom, że uroczyste otwarcie sejmku przez „króla Węgier” nastąpi w poniedziałek na zamku królewskim w Budzie i zapraszający ich do zbiorowego udania się tamże w oznaczonym dniu i godzinie. Jak zawsze od lat siedemnastu powstał i tym razem powódca frakcji nieuznającej dzisiejszego prawnoprawstwowego stosunku Węgier do reszty krajów monarchji habsburskiej, Daniel Iranyi, i w obszernym wywodzie historycznym podniósł protest przeciw będącemu w zwyczaju ceremonjałowi otwarcia sejmku, przedewszystkiem zaś przeciw temu, aby otwarcie przez króla następowało w zamku, a nie w salach parlamentu, dalej przeciw obecności podczas aktu „obcych” dygnitarzy tj. cesarskiego ochmistrza dworu i podkomorzego, przeciw zwyczajowi, iż król odczytuje mowę tronową z głową nakrytą, podczas gdy członkowie sejmku słuchają jej z obnażoną, a wreszcie i przeciw temu, że podczas uroczystego aktu powiewa ze szczytów zamku królewskiego w Budzie flaga czarno-żółta a po bokach jej węgierska i chorwacka. Iranyi zakończył swój wywód oświadczeniem, iż z tych powodów stronnictwo jego nie udaje się do Budy i nie przyjmie udziału w ceremonji.

Prezes ministrów Tisza oświadczył krótko, że protest, ponawiany przez posła Iranyi'ego stale od roku 1867-go (od czasu zawarcia umowy, która wprowadziła dualizm w państwowym ustroju monarchji rakuskiej), był zawsze przez większość izby ignorowanym i że izba, nie troszcząc się o postanowienie p. Iranyi'ego i towarzyszy, spełni swój obowiązek. Naturalnie, że grzmiące oklaski towarzyszyły tym

słowom ministra. Wiemy już z telegramu dzisiejszego, że mowa tronowa odczytana została w dniu wczorajszym na zamku królewskim w Budzie. Z telegrafowanego nam streszczenia jej podnosimy dwa szczegóły ważne: mowa zapowiada reformę izby wyższej — kwestja to wielkiej doniosłości wewnętrznej dla Węgier; zapewnia ona dalej przedstawicieli narodu o „ściśłości związków”, łączących monarchję rakuską z Niemcami i o „przyjacielskich jej stosunkach” z resztą mocarstw.

To rozróżnienie „ściśłego związku” od „przyjacielskiego stosunku” jest pierwszym, że sfery jedynie kompetentnej, bo najwyższej, pochodzącem określeniem stanowiska wzajemnego trzech mocarstw, jaki ułożony został w Skierniewicach. Pokazuje się z tego „rozróżnienia” stosunku, jaki łączy Austrię z Niemcami i z Rosją, że dawne podwójne przymierze austriacko-rosyjskie nie zostało rozszerzonem w późniejsze, lecz zachował pierwotny swój charakter wyłączny, dualistyczny. Zbliżenie się zaś Rosji jest dalszym wyrazem akcji, którą ks. Bismark podjął w roku ubiegłym, akcji grupującej inne mocarstwa około jądra „przymierza austriacko-niemieckiego”. Rosja zbliżyła się do „przymierza”, ale nie weszła w jego wewnętrzny ustrój, podobnie jak w ubiegłym roku Włochy. Związek Niemiec i Austrii jest tak ściśłym, że żaden inny nie wyrównywa mu pod względem „ściśłości”. Pytanie tylko, czy Austrija w tem sklejeniu się z Niemcami zachowała swą dawną mocarstwową swobodę ruchów i prawo inicjatywy politycznej? Czy ta ściśłość nie jest raczej skrupowaniem? W takim razie siła Austrii, płynąca z owego „sklejenia się” z potęgą niemiecką, byłaby jej — słabością.

Francja poczyna wydobywać się z marazmu zwątpienia i niemocy, w jaki pograżyła ją katastrofa z r. 1870-go. Jej mężowie stanu zaczynają witać na widnokręgu oznaki wróżące istotne odrodzenie państwowej potęgi. Przyczynia się niewątpliwie do tego niemало najnowszy zwrot rządu ku praktycznej polityce czasowego zapomnienia krzywd doznanych od księcia Bismarka. Jeżeli warunki zbliżenia się dwóch sil dotąd wrogich sobie i upartych w nienawiści, podane przez *Télégraphe* paryski, mają wartość istotniejszą od hipotezy, natenczas Francja, zjednawszy sobie poparcie potężnego sąsiada w zatarę wojenno-dyplomatycznym z Chinami i w spornej sprawie egipskiej, może istotnie w powabniejszych kolorach patrzeć w przyszłość. Że patrzy już dzisiaj, dowodzą tego dwie mowy, wygłoszone we wtorek i w środę w Grenobli przez wiceprezesa izby

deputowanych, znanego przyjaciela Gambetty, pana Spullera.

Doświadczony ten w długiej szkole życia politycznego patriota republikański poświęcił pierwszą swą mowę sprawie najkardynalniejszej dla każdego społeczeństwa: sprawie nauki, „która musi być bezpłatną, przymusową i świecką, jeżeli ma wychować pokolenie zdrowe i stojące na wyżynie czasu”. Taką naukę Francji dał p. Ferry, i ztąd bierze p. Spuller pobop do apoteozy dzisiejszego rządu. Po raz pierwszy po długich walkach republikańscy francuscy znaleźli się w posiadaniu rządu ustalonego i silnego. Dotąd musieli niszczyć, nadeszła era budowania, dotąd byli stronnictwem walki, obecnie muszą zostać stronnictwem władzy. W faldach swojego płaszcza niesie Francja przyszłości w darze ideały prawdy, sprawiedliwości i postępu.

W tym duchu p. Spuller ciągnął nazajutrz dalej swoje rozumowanie, którym niepodobna odmówić szlachetnego polotu. Zalecał jedność pomiędzy rządem i większością republikańską izb. Kongres wersalski był widowiskiem imponującym: po raz pierwszy rząd dopuścił rozpraw nad samym sobą i nie obawiał się upadku. Jest to wymowny dowód siły, który pozwala mniemać, że w stuletnią rocznicę wielkiej rewolucji z r. 1789-go Francja okaże się Europie w całej piękności swojego genjuszu i w całej pełni promiennej swojej chwały.

Tak marzy p. Spuller... To pewna, że z chwilą upadku Francji w r. 1870-ym zrobiło się trochę chłodniej w Europie. Jeżeli trzecia rzeczpospolita potrafi naprawdę zapewnić przyszłości świata „ideały prawdy, sprawiedliwości i postępu”, to niech się co rychlej odradza w dawnej „piękności swojego genjuszu”. Pierwsze piętnastolecie rzeczypospolitej dzisiejszej nie było wprawdzie obiecującym dla ludzi, którzy rozumieją istotę wolności i sprawiedliwości, ale może to wykołnienie się ducha Francji przypisać wypadka tylko jej przejściowemu osłabieniu. Niech więc zapala pochodnię prawdy i wskrzesza wielką i adyckę swych dziejów, a ludzkość błogosławić jej będzie...

Br. Z.

Projekt Towarzystwa przemysłowo-handlowego.

Przed kilkoma dniami, roztrząsając wady i niedostatki naszego przemysłu, zwracaliśmy uwagę na nagłą potrzebę wytworzenia jakiegoś poważnego regulatora, któryby podjął zaniedbaną sprawę pośred-

Co się kobietom... nie podoba?

(REPLIKA.)

Bardzo wiele rzeczy...

A nawet więcej jest takich, które się im nie podobają, niż odwrotnie!

Pomiędzy innymi nie podoba im się rozprawa, drukowana przed tygodniem na tem miejscu pod tytułem „Co się kobietom podoba?” opatrzona zalotnym podpisem „Stenio”.

Pseudonim nader powabny... Ale właściciel jego, nie wiem dlaczego, może wskutek tonu, w jakim trzyma swoją gawędkę, i poglądów, jakie wygłasza, wywołuje mi się być pulchniutkim jegomością o rumianej buzi i bogatym podbródku. Wyobrażam go sobie, jak wdziawszy haftowane pantofle i perski szlafrok, zasiada przed kominkiem w głębi fotelu z poduszkami, i opowiada przyjaciółom szarą godziną liczne swoje podboje w królestwie Erosa, konkludując z westchnieniem:

— Ale to już wszystko *tempi passati*, panie kochany...

Na ustach jego wydatnych i jowialnie w kącikach podniesionych igra podówczas uśmiezek, pełen nieograniczonego pobjażania i lekceważenia dla tych „wietrznych istot”, które w swojej naiwności dawały się (ongi) brać na lep komplementów i poprzesta-

waly pokornie tylko na tych prawach i przywilejach, jakich im laskawie udzielił raczył wspaniałomyślny bimbasza.

„Kobieta tak jak my (mężczyźni) ani czuć, ani myśleć, ani żyć nie potrafi!” woła z dumą na początku i powtarza na końcu swojej rozprawy wspaniała p. Stenio.

W czasach sercowych podbojów pana, być może, poziom umysłowy kobiet był jeszcze tak ograniczony, że łatwo było zdobywać serca naiwnych gąsek za pomocą wypróbowanej recepty, podanej przez niego.

Ale niestety! kochany panie, wszystkim jest zmienne na tym padole, a więc i poglądy pana na mizerny ród niewieści, choć pełne laskawej pobjażliwości, dziś już racji bytu nie mają i do przekonania mojego jakoś trafić nie mogą.

Proszę wybaczyć, że taki marny robak rodzaju żeńskiego jak ja, ośmiela się krytycznie zapatrywać na pańskie zdania, i wysłuchać mnie laskawie, gdyż głos buntu, jaki słyszę w swej upośledzonej duszy, skłania mnie do głośnego protestu.

Przedewszystkiem chcąc porównywać jakiekolwiek dwa osobniki, trzeba brać przeciętne okazy z jednej i drugiej grupy. Tymczasem pan, zdaje mi się, wybrał sobie do obserwacji okazy, należące do skrajnych grup w układzie warstw społecznych, przeciwstawiając stale inteligentnemu mężczyźnie pospolitą, bezmyślną gąskę... Poważę się zdanie wygłoszone

przez pana rozebrać po szczególe, przeciwstawiając mu swoje poglądy.

L. „Kobieta tak jak mężczyzna czuć nie potrafi.”

To znaczy: kobieta nie może doznawać wzniosłego uczucia miłości ojczyzny, uczucia honoru, przyjaźni, nie ma poczucia obowiązku i jest niezdolna do pojmowania idealnej miłości!

Czy tak? ależ to zabawne?

Czy historia zdarzeń minionych i współczesnych mało nam dała przykładów poświęcenia dla ojczyzny ze strony kobiet?

Głośnych czynów na polu walki zaiste tu nie ma, ale któż zliczy ciche ofiary, lzy wylane nad nieszczęściami kraju i pracę niewdzięczną, bo nierozgłaszaną — wśród domowej ciszy?...

Cała współczesna generacja ludzi zdenerwowanych jest wynikiem cierpień i burz, jakich doznawały nasze kobiety wobec nieszczęść krajowych.

Z tego się więc pokazuje, że nie są obojętne na sprawy ogólnej doniosłości.

Dalej, kobiet szlachetnych, uczeiwych, nie przez niemożność grzeszenia, ale z poczucia moralnego, też nie ma? Ani spełniających wzniosłe obowiązki żon i matek? Ani idealnych kochanek, podnoszących potęgą swojej miłości zwątpiałego i upadłego moralnie mężczyznę? (Tych może najmniej, bo idealność nie jest w guście panów, woła oni naturalizm i realizm, a nawet „cynizm ma dla nich pewien urok” — jak otwarcie wyznaje p. Stenio.)

Nie ma takich... prawda?

dnieta między producentem a konsumentem, pomiędzy fabrykami krajowymi a najodleglejszymi rynkami zbytu.

Myśl ta odbiła się szerszym echem w kołach przemysłowo-handlowych.

Między innymi zaś w odpowiedzi na uwagi nasze odbieramy dziś list p. Z. P. z Moskwy, wraz z obszernym projektem „Towarzystwa przemysłowo-handlowego”, mającego na celu rozwiązanie poruszonej przez nas kwestji.

P nieważ, o ile nam wiadomo, projekt ten nie zamrze na szpaltach dziennikarskich, lecz ma być oddany pod opinię sfer kompetentnych, które nie odmówią mu chyba swojego poparcia, uważamy przeto za stosowne zaznajomić z nim bliżej czytelników naszych.

Przedewszystkiem—oto co pisze p. Z. P. w motywach swojego projektu:

„Prawdziwą plagą handlu krajowego, w obszernej tego słowa znaczeniu, stanowi silnie rozwinięte pośrednictwo drobne, obok zupełnego braku pośrednictwa poważnego, dającego należąca rękomię tak fabrykantom jak i kupcom, ułatwiającego stosunki handlowe nie tylko wewnętrzne, ale i zewnętrzne.

„Ajenci drobni narażają producentów, bądź przez lekkomyślność, bądź przez brak stosunków, bądź wreszcie przez złą wolę, na dotkliwie straty, prowadzące za sobą częstokroć bardzo smutne następstwa, których wymowna ilustrację dały ostatnimi czasy tak liczne bankructwa...

„Zagranica z niedowierzaniem prowadzi interesy z Cesarstwem i Królestwem, pomimo, iż w przeważnej części sprowadza tylko produkty surowe i wysyła je w formie ostatecznie wykończonej. Zagranica zresztą zna o wiele lepiej od nas samych własne nasze bogactwa! Ostatnia wystawa w Moskwie wprowadziła w zdumienie wystawców polskich i rosyjskich, cudzoziemców nie zdziwiła bynajmniej... Wiedzieli oni bowiem doskonale, co zobaczą i czego w następstwie spodziewać się mogą, gniewało ich nawet ujawnienie skarbów, których dotąd oni jedni byli świadomi. Zapal zaś, jaki panował na wystawie, powoli przeminał i rzeczy wróciły do dawnego trybu.

„System prowizoryczny cel ochronnych narazie wywarł pożądany skutek. W ostatnim dziesięcioleciu powstało mnóstwo fabryk na całym obszarze państwa. Ruch przemysłowy wzmagal się gorączkowo i doszedł do *maximum*, po za którem, w braku zapewnionych zysków zbytu na zewnątrz, przy słabo rozwiniętych potrzebach wewnętrznych, zmniejszanych kilkakrotnie z rządu nieurodzajami, czekało go nieuniknione przesilenie.

„Poważny w tym względzie wpływ okazała też jednostronność kierunku; właśnie dzięki jej przemysł bawełniany przeżywa dziś ciężką chwilę.

„Co i w jakim gatunku posiadamy, a czego nam nie dostaje lub co udoskonalać wypada, okazały wystawy przemysłowe; ale zapewnić zbyt, ułatwić i wynaleźć nowe rynki, wytworzyć i utrzymać konkurencję z zagranicą — tego dopiąć może jedynie poważne pośrednictwo, które idąc ręką w rękę z Towarzystwem popierania przemysłu i handlu, z czasem mogłoby objąć wszystkie gałęzie i ześrodkować wszystkie potrzeby rodzimego przemysłu i handlu.”

Po takim wstępie p. Z. P. w dalszym ciągu zakre

śla program nowego przedsiębiorstwa, mianowicie Towarzystwa handlowo-przemysłowego.

Zdaniem projektodawcy, Towarzystwo takie mogłoby być bądź udziałowe, bądź akcyjne, a kapitał 200,000,000 rs. dałby mu możność podjęcia zamierzonych operacji. Czynności Towarzystwa wynikają z natury jego zadania. Są to więc: pośredniczenie pomiędzy producentami materiałów surowych a fabrykami i pomiędzy fabrykami a kupcami, przyjmowanie towarów tak krajowych, jak zagranicznych w komis i na konsygnację, przyjmowanie zamówień i dostaw z upoważnienia i na rachunek danej fabryki, zakupywanie na rachunek fabryk materiałów surowych, pośredniczenie w kupnie i sprzedaży z pierwszej ręki zarówno w kraju jak zagranicą, wysyłanie agentów własnych czasowo na wystawy i jarmarki, utrzymywanie składów własnych na jarmarkach większych, wyjednywanie przywilejów na wynalazki itp.

Dla ułatwienia tych zadań Towarzystwo dzieli się na trzy sekcje: tkanin (sukna, korty, płótna, tkaniny jedwabne), produktów surowych (wełna, bawełna, len, konopie, skóry, oleje, lakiery, farby, cukier i t. d.) i techniczną (maszyny, przetwory mineralne i t. d.). Oprócz tego zaś posiada swoje oddziały w rozmaitych ogniskach życia przemysłowo-handlowego, jak Warszawa, Petersburg, Moskwa, Łódź, Tomaszów, Kijów, Charków, Odessa, oraz utrzymuje stałych agentów w miastach większych, jak Piotrków, Kalisz, Częstochowa, Kostroma, Noweichta i t. d. Dla ułatwienia obrotów kapitał akcyjny czy też udziałowy towarzystwa należy podzielić w ten sposób, ażeby 1/3 część tego przypadła na Warszawę, tyleż na Łódź, Petersburg i Moskwę, 1/6 na Odessę, pozostałe zaś 7/16 były rozdzielone po kasach głównego zarządu i jego filij.

Taki jest projekt jednego z przemysłowców polskich, zamieszkałego w Moskwie i dobrze obeznanego z naturą stosunków handlowych Królestwa z Cesarstwem i z zagranicą. Niepodobna też odmówić mu praktycznej doniosłości. Po przejściu przez dyskusję fachowców, może on uleść pewnym zmianom i uzupełnieniom, lecz w zasadzie każdy mu przyzna realne znaczenie.

Dziś poprzestajemy na tych ogólnych informacjach, czekając dalszych losów projektu. K. W.

Potworny proces.

Kraków dnia 29 września r. 1884-go.

Sensacyjny, europejskiego rozgłosu proces, rozpoczęty w dniu jutrzejszym przed sądem krajowym (trybunałem przysięgłych) w Krakowie.

C. k. prokuratorja państwa oskarża o skrytobójstwo służącej Franciszki Mnichówny izraelitę Mojżesza Ritera, rodem z Lucezy, 53 lat liczącego, ojca sześciorga dzieci. Oskarża dalej prokuratorja o udział w zbrodni Marcelego Stochlińskiego (właściwie Pitera), rodem z tejże miejscowości, katolika, 43 lat liczącego, ojca 5-ga dzieci, trudniącego się oprócz gospodarstwa pokątnym faktorstwem, wielokrotnie sądownie karanego. Oskarża wreszcie również o udział w morderstwie Gitli Ritterowej, żonę Mojżesza, izraelitkę, rodem z Łak, a w Lucezy zamieszkałą, lat 47 liczącą.

Faktem też jest stwierdzonym, że dziewczęta wcześniej się umysłowo rozwijają i dopiero później występuje na jaw ta przepaścista różnica na korzyść umysłu męskiego, różnica, która taką dumą szlachetną napawa męskie serca!

Panowie stworzenia! usuniecie przyczynę tego zjawiska i wtedy dopiero wygłaszajcie zdania z trójnoga pychy i samolubstwa!...

Otwórzcie uniwersytety dla kobiet ¹⁾, rozwijajcie od dzieciństwa umysł ich na równi z męskim, nie pragnąc w nich widzieć egzotycznych kwiatów lub ponętnych cacek i wtedy dopiero, zebrawszy dane, osądźcie stanowczo, że umysł kobiety jest ograniczony, ułomny i niezdolny wznieść się nad pospolitość. Ale tak *a priori* twierdzić coś podobnego — nietylko, że niegrzecznie, ale co więcej, niesprawiedliwie... Powiem więcej... nielogicznie!

Duch ludzki ma swoje prawa, którym kłaseć tamy nie wolno! Minęły czasy stosów i miecza za wolność myśli. Nikt więc nie ma prawa oznaczać kresu potrzebom ducha kobiety, ni sztydzić z jej zapału i czci dla wiedzy, bo to także jednostka ludzka, odmienna zupełnie, to prawda, od męskiej, ale niegorsza!...

Na drodze swoich teoryj w tym względzie mógłby dojść p. Stenio do tej konkluzji, że gotówby twierdzić jako woźny, odbierający bilety przy wejściu do teatru na występy np. Modrzejewskiej, jest mądrzejszy od niej dlatego, że mężczyzna! albo, że zecer, układający w czcionki „Eli Makowera” ma więcej wiedzy i talentu od Orzeszkowej, z przyczyny, że los mu pozwolił urodzić się mężczyzną!...

1) ?

Zbrodnia popełniona została we wsi Lucezy, w polnych czatkach grudnia r. 1881-go.

Widownia wypadków, roztrząsać się obecnie mających w całym szeregu posiedzeń sądowych, jest wieś Luceza, w zachodniej części Galicji położona. Mieścina to niepozorna, od kolei szos odległa, wśród okolicy górzyściej rozrzucona grupami domków, w znacznej części przez ludność żydowską zamieszkałych. Krwawy dramat rozgrywa się na jednym z krańców miasteczka, po za którym już tylko pola, łąki, moczary, parowy i szerokie, krzakami porośnięte obszary.

W Lucezy urodziła się i stale mieszkała Franciszka Mnichówna, w r. 1881-ym lat 40 licząca, dziewczka ni szpetna, ni ładna, wzrostu wysokiego, łagodna, cicha, na którą nigdy nie padło najlżejsze podejrzenie bądź zalotności, bądź lekkich obyczajów; Mnichówna na chleb zarabiała ciężko, pracując jako wyrobница, to na roczną służbę przystając, to wynajmując się za dzienną zapłatę.

Akt oskarżenia jako przymiot szczególny notuje, wspominając o dobrem zawsze jej zdrowiu i fizycznej sile, chroniczny ból powyżej kolana, pochodzący z rozdętej żyły. To też Mnichówna nieodmiennie zawsze obwijała silnie bolącą nogę płatkami. Lud tamtejszy ludzi dotkniętych tą wadą nazywa „goskowatymi”...

W życiu ciembem i jednostajnem Franciszki, w jej usposobieniu łagodnem, trwożliwem i od ludzi stroniącym, uderzała rzecz jedna: jej niezwykle przywiązanie do rodziny izraelity Mojżesza Ritera. Śmiano się z tego dziwnego afektu, proboszcz napominal, żyłozliwi ofiarowywali się znaleźć dla niej lepsze zajęcie niż „służbę u żyda” — nie pomagało nic... Franciszka pozostała wierna domowi Rittera aż do owej niedzieli dnia 4-go grudnia r. 1881-go, kiedy znikła bez śladu i wieści.

Rzeczony Riter, od urodzenia w Lucezy zamieszkały, posiadał dość znaczną gospodarkę. Rodzina jego składa się z żony Gitli i sześciorga dzieci. Po roku i dłużej służyła u nich Franciszka, odchodząc tylko na krótko na służbę do Filbera, sąsiada i szwagra Mojżesza. Około Wielkiejnocy r. 1881-go Franciszka opuściła Ritterów, czas jakiś przebywała tu i owdzie jako komornica, aż wreszcie we wrześniu tegoż roku zamieszkuje przy ciocie swojej Zofji Stochlińskiej. Pomimo to jednak ciągle jej stosunki z domem Mojżesza trwają nieprzerwanie: spełnia im wszelkiego rodzaju usługi, bez żadnych nawet rozszezeń o wynagrodzenie. Izraelici, gdy dzień cały zajęta u nich była robotą, dawali jej tylko strawę.

Tak rzeczy stały w dniu 4-ym grudnia roku 1881-go.

Franciszka już od rana wybierała się do Ritterów po mleko, które jej Gitla dać obiecała i istotnie po nabożeństwie — była to właśnie druga niedziela adwentu — wyszła z domu ciotki powiadając, iż wstąpi tylko na chwilę do krewnej swojej Salomei Stochlińskiej i ztamtąd prosto „pójdzie do Moška po mleko”.

Jako też istotnie zjawiała się dnia tego u Marcelego i Salomei Stochlińskich, potraktowana pozostałami od obiadu kapustą i fasolą, zjadła smacznie, a gdy dziecko Stochlińskiej plakać poczęło, rzekła mu wesoło: „poczekaj, jak wrócę od Moška, to ci przyniosę placka, com go sama w domu upiekła”.

Będąc na wsi słyszałam z ust pewnego obiecuja cego młodzieńca głęboko pomyślane zdanie, jako „najlepszy mężczyzna jest mądrzejszy od najmądrzejszej kobiety”...

III) „Kobieta nigdy tak żyć nie potrafi, jak mężczyzna”.

O, naturalnie! zgadzam się na to w zupełności! Kobieta, jeśli jest wyrobnicą, nie potrafi przepić w godzinę tygodniowego zarobku, wiedząc, że w domu czekają na chleb i ogień.

Ale za to potrafi, mając męża pijaka i próżniaka, pracować dni i noce na wyżywienie dzieci. Potrafi jednocześnie trzymać stolowników, pracować kawalerom bieliznę i nastawiać samowary. Potrafi myśleć o potrzebach domowych i wreszcie głodu przymierać, aby tylko widzieć swoich w zadowoleniu i zdrowiu.

Jeśli należy do wyższych warstw społeczeństwa, nie potrafi powiedzieć sobie, że jej natura wymaga zgrzywania się w karty, codziennego odwiedzania handelek, palenia drogich cygar, za których tuzin byłoby żyć z czego przez tydzień biednej rodzinie!...

Nie utrzymuje stosunków, rujnujących często rodziny, które zmuszają do wstępnego, bańbiącego kłamstwa, a w razie odkrycia — lamia życie kobiety, odzierając ją z najdroższych skarbów: wiary w ukochanego, i w szczęście dawanej i... i doznawanej miłości.

Nie... kobieta tak żyć nie potrafi, jak mężczyzna! Ona tego nie potrafi, bo ma śmiesznie idealną naturę, która jej każe brzydzić się tem, co brudne, niekczemne i samolubne, a co p. Stenio uważa za dół niższości natury kobiecej.

f zabawiwszy nieco, jeszcze przed zachodem słońca odeszła, mówiąc, iż idzie teraz prosto do Riterów. Od tej chwili nigdzie już Franciszki Mníchówny nie widziano: znikła...

Luteza, jak się rzekło, jest wsią rozrzuconą szeroko na znacznej przestrzeni i sąsiedzi rzadko kiedy jedni drugich odwiedzają. To też pomimo iż dzień minął i drugi, a Franciszki nie było, ciotka jej nie zaniepokoiła się ani na chwilę sądząc, iż albo u Riterów tak długo bawi, albo też gdzie ją u znajomych zatrzymano. Dopiero w jakie dwa tygodnie po zniknięciu dziewczyny krążyć poczęły głuche wieści, iż jej się „jakiś nieszczęście przytrafiło”.

Przypomniano sobie, że Franciszka miała w dniu tym odwiedzić tylko Marcelich Stochlińskich i Riterów, że domy ich stoją gdzieś hen! „na przedpieklu”, sąsiadując jedynie ze szwagrem Mojżesza Felberem i poszły po wiosce całej gawędy, iż Franciszka, „przystając ciągle z żydami”, z pewnością między nimi zginąć musiała.

Zacząto przebąkiwać, a nawet w styczniu 1882-go głośno przed urzędem gminy i zaalarmowaną żandarmerją mówiono, że dziewczynę zbezczeszcili Mojżesz... Jednocześnie Gitla i jej dzieci zaczęły rozpuszczać pogłoskę, iż właśnie w tym względzie zawinił niejaki Biela, ale śledztwo wykryło, iż zarówno jedna jak druga wersja były to proste wymysły złośliwych języków. Czy tylko wymysły? — rzecz pozostaje do dowiedzenia...

Tak minął miesiąc jeden, drugi i trzeci... Nastąpiła wiosna. Stopniały śniegi. Obnażyła się wszędzie ziemia. Dnia 6-go marca poszli chłopcy Józef i Piotr Pitera na poranku do parji (taki termin podaje akt oskarżenia prawdopodobnie dla oznaczenia lasku lub zarosli) niejakiego Gaborskiego, szukając chrustu i patyków i szperając tu i owdzie znaleźli w przyległej parji, będącej własnością niejakiego Dudka, — trupa... Trup leżał wśród krzaków, plecami do góry z rękami pod siebie zwiniętymi, w położeniu jak gdyby nieboszczyk podczas chodu upadł i dźwignąć się nie mógł. Chłopcy przerażeni poczęli uciekać. Po drodze spotykają Gaborskiego i wołają mu zdaleka: „znależliśmy trupa Franki!”

Natychmiast dano znać wójtowi. Wysłano straż, a gdy przybyła komisja sądowa trupa zastała nie- tkniętą, w takiej pozycji, w jakiej go chłopcy dostreśli. Tegoż dnia jeszcze przybył do Lutezy c. k. sędzia powiatowy Radwański, wraz z lekarzem sądownym, drem Bilińskim, którzy przystąpili niezwłocznie do opisania zwłok, położenia i postaci.

Trup leżał na prawym brzegu strumyka, utworzonego przez wiosenne roztopy, dolną częścią ciała w wodę zanurzony. Nogi obie odziane były w buty, lewa przewiązana szmatą niebieskiej i białej barwy; na ramionach prawie zupełnie nagich widniały strzępy koszuli. Prześtrzeń między ramionami i głową wypelniona błotem, twarz zaryta w ziemię, a tylko biała kość czaszki przedstawiała się oczom. Z nóg i plec na prawej łopacie ciało opadło, pod trupem widać jelita, które z jamy brzusznej wystąpiły.

O dwadzieścia kroków od trupa znaleziono jeden warkocz, opodal drugi, wreszcie o jakie sto kroków dalej sznurek w kółko zwinięty.

Zeznania krewnych i znajomych stwierdziły natychmiast tożsamość trupa z Franciszką Mníchówną,

żadna się też nigdy w tej mierze wątpliwość nie podniosła.

W dniu 7-ym marca roku 1882-go nastąpiła nader ścisła obdukcja trupa, dokonana przez dra Bilińskiego oraz chirurga Majdla (zmarłego, jak wiadomo, niedługo potem).

Dzięki suchej i mroźnej zimie trup, aczkolwiek na wolnym powietrzu, przechował się względnie dobrze; najistotniejsze organy były jeszcze dostatecznie zachowane. Pomijamy wstętny opis rozkładającego się ciała... Notujemy tylko szczegół wybitny słowami aktu oskarżenia. „Na brzuchu—opiewa on—widoczną była szczelina idąca ku dołowi o brzegach całkiem ostrych. Części płciowych brakowało zupełnie, tak, iż gałęzie kości łonowej były obnażone.” Ostre brzości całego otworu przedstawiały się jako od przecięcia ostrym narzędziem pochodzące... Przez otwór ten wypłynęły jelita. Obdukcja mózgu stwierdziła ślady apoplektycznego napływu krwi; w żołądku znaleziono niestrawiony jeszcze pokarm: kapustę i fasolę.

Wreszcie, co największej wagi dla śledztwa pozostaje, stwierdzono niemyślne oznaki pięciomiesięcznej ciąży, oraz cięć w łonie matki zadanych ostrym narzędziem; płód—którego śladu nie znaleziono—oczywiście przemocą wyjęty został.

Potwierdzili to mniemanie drowie Browicz, Żuławski, Bandrowski i Borzycki, którym część zwłok, jako preparat, oddana została do powtórnego rozpatrzenia. Stwierdzono również, opierając się na analizie przez wydział lekarski Uniwersytetu Jagiellońskiego dokonanej, iż warkocze, opodal trupa znalezione, odcięte zostały. Oprócz złamania szczęki, nie znaleziono na trupie żadnych uszkodzeń kości.

Nadto obducenci, dr. Bieliński i chirurg Majdel, orzekli, iż denatka stanowczo „nie zmarła na miejscu gdzie zwłoki jej znaleziono, lecz ją tam po śmierci zanieślono, nadając jej układ przez komisję skonstatowany. Śmierć jej nastąpić mogła dopiero przed trzema miesiącami (licząc od daty znalezienia trupa). Zadano jej najpierw uderzenie w lewą stronę głowy narzędziem ciężkiem i tępem, takiem, że uderzeniem złamano jej szczękę, następnie poderżnięto gardło i dopiero ohydnej operacji dokonano.”

Powyzsze wszystkie orzeczenia zatwierdził wydział lekarski wszechmocy krakowskiej.

Z miejscowości, na której zbrodnia popełniona została, zdjęto plan dokładny.

Rzeczka Stabnica, płynąca o 73 metrów od domu Riterów, jest tak płytka, iż niepodobna przypuścić, aby Franciszka w niej utonęła i woda aż do parowu zwłoki jej zaniósła. Upaść sama doń nie mogła, gdyż brzozi parowu nieśliście i porośnięte krzakami; w pobliżu nie znaleziono nawet kamienia, o który padając mogła być rozbić głowę i szczękę, tamtędy wreszcie żadna nie prowadzi ścieżka. Zwyczajny przeto te okoliczności, prokuratorja wprowadza wniosek, iż „zwłoki Franciszki już po jej zamordowaniu ukryte zostały na dnie parowu, jako w miejscu nadającym się najlepiej do takiego ukrycia”.

Dwaj żandarmi, robiąc dnia 7-go marca ścisłą rewizję w domu Riterów, spostrzegli w piwnicy (domniemananej widowni morderstwa) ziemię świeżo rydłem zeskrobana, na znaczną grubość. Potrzeby tak

gruntownego czyszczenia piwnicy nie było żadnej. Piwnica jest tak obszerna, iż siedm osób może się w niej swobodnie poruszać. Podczas prób dokonywanych przez komisję okazało się, iż głos pochodzący z jej wnętrza i np. o pomoc wołający, zdaje się jakoby gdzieś hetn! z pola pochodził.

Dnia 11-go marca zaaresztowano Riterów i odstawiono do sądu powiatowego w Strzyżowie; małżonkowie, pomimo pewnych sprzeczności w odpowiedziach, stanowczo zadawali kłam wszelkim oskarżeniom.

Marcelego Stochlińskiego badano z początku jako świadka, ale dnia 22-go marca, wskutek sprzecznych zeznań, przyaresztowano i odstawiono do sądu. W drodze, przed żandarmami poczynił Stochliński obszerne zeznania. Przyznał się, iż wspólnie z Riterem, z jego żoną i dwiema córkami, Bejlą i Chają, zamordował Franciszkę, poczem trupa zamordowanej do parji odnieśli, że Riter chciał się Mníchówny pozbyć dlatego, iż uczynił ją matką, że wreszcie za pomoc w zbrodni wypłacił mu Riter w dzień po tem 50 złr.

Tyle pierwsza połowa aktu oskarżenia, drugą przeszedł wam następną pocztą.

O rozpoczęciu rozpraw doniosę wam w telegramie. Zbrodnia, jak utrzymują, zdaje się być stwierdzoną—ale co za pobudki mogły tu grać rolę? Jaka wspólność interesu łączyć mogła Stochlińskiego z Riterem? Czyżby tu w grę wchodziły tylko owe 50 złr.?

Straszliwa zaiste rzecz w jakie kałuże krwi i błota sięga nieczemna namiętność ludzka!

J. M.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE

— *Pet. wiad.* donoszą, iż zarząd instytutu technologicznego zamierza wysłać słuchaczy swoich na studia praktyczne do rozmaitych zakładów fabrycznych i w tym celu porozumiewa się obecnie z właścicielami fabryk pierwszorzędných.

— Według dzienników petersburskich, departament leśny zamierza wprowadzić znaczne obostrzenia w przepisach o sprzedaży działów w lasach rządowych.

— *Mos. wiad.* dowiadują się, iż w tych dniach zapadła pomiędzy ministerjami dóbr państwa i finansów ugoda, według której wszelkie majątki skarbowe w Królestwie Polskim, pozostające jeszcze pod zarządem władz ministerjum finansów, ostatecznie przejść mają pod administrację ministerjum dóbr państwa; sprawa ta oddana została pod decyzję rady państwa.

— W *Praw. wiad.* ogłoszony został tekst konwencji w przedmiocie bezpośredniego stosunku pomiędzy władzami sądowymi Królestwa i Galicji. Według tej ugody, ostatecznie już ratyfikowanej, prawo bezpośredniego komunikowania się w sprawach, zarówno cywilnych, jak i karnych, posiadają z jednej strony: izba sądowa warszawska, 10 sądów okręgowych w miastach gubernjalnych Królestwa, zjazdy sędziów pokoju, prezesi instytucji sądowych powyższej wyszczególnionych i prokuratorzy, z drugiej zaś

Znałam jedno małżeństwo, w którym głowa rodziny, to jest mąż, puściwszy z wiatrem u stóp nadobnych sylfid majątek żony, ulotnił się za ocean, zostawiając na łasce zmiennej fortuny drogą małżonkę, która tak czuć, myśleć, ani żyć, jak on, nie potrafiła, z czworgiem małych dzieci.

Co za sytuacja! I to — wobec nicości kobiecej... Co tu robić?

Pani ta, wychowana w dostatku, a nawet przyzwyczajona do zbytku i bezczynności — pod potężnym wpływem miłości macierzyńskiej, łamiąc się z bólem zawiędzonej miłości i obrazonej dumy — chwytła się pracy, o której dotąd pojęcia nie miała. Bo faktem jest, że ten tylko pracuje, kto musi. Pracuje od świtu do nocy, bez wytchnienia, bez odpoczynku, bez słowa zachęty lub pieśczoły, bo nie miała nikogo prócz dzieci, a te ogromu jej bohaterstwa nie pojmowały...

Wiele już wiosen od tej pory minęło... Włos zbijał nad skronią tej kobiety, a dzieci już ją przerosły. Dom ich jest prowadzony na przyzwoitej stopie, panienki, które prócz urody zdobi inteligencja i dobre wychowanie, są bardzo mile widziane na zabawach w kółku znajomych, a najmłodszy syn kończy nauki, marząc, że kiedyś odwziedrzy mateczce jej ciężką pracę i poświęcenie.

I to wszystko jest dziełem jednej kobiety — a jednak...

Ona nie umie tak czuć, myśleć i żyć, jak jej interresujący małżonek, który racyz czasami pisywał, a dowiedziawszy się, że najstarsza córka jest weale przystojna, przysłał 100 rs. na jej pierwszą balową suknię! (autentyczne).

Korci mnie jeszcze jeden punkt, a mianowicie pojęcia etyczne, których p. Stenio stanowczo kobietom odmawia, wyznając otwarcie, że „szale Temidy powierzyłby bez wahania tylko mężczyźnie”.

Znaczy to, że kobiety są istotami pozbawionymi poczucia moralności, i każda o tyle tylko jest uczciwa, o ile jej mężczyzna pozwoli.

Ja nie wiem, może to wskutek upośledzenia ograniczonego żeńskiego umysłu, — ale biją mnie w oczy często takie fakty z życia mężczyzn, które u nich są tolerowane, a oburzają moje przewrotne pojęcia moralne.

Mężczyzna np. uważa za czyn bohaterki i honorowy zelżyć publicznie „faceta”, który w sposób nie przypadający mu do smaku wyraża się o kobiecie, o której zresztą i on sam lekkie ma wyobrażenie. Bardzo pięknie. Następnie pojedynek, który czy to zakończony rozlewem krwi, czy śniadaniem u Stępka, maże w całości i płamę na honorze i urazę osobistą.

Wyznają, że to mi się wydaje dziwnem i nie mogę skłonić czoła przed pojęciem o honorze u mężczyzn...

Nie ma też mężczyzny, któryby w kole przyjaciół lub znajomych nie przechwalał się zdobyciami sercowymi. Niewielu uważa za ujmę honorowi złamać życie niewinnej dziewczynie. O zadosyćczynieniu mało też kto myśli...

I prawa społeczne i kodeks karny przedstawiają w tej kwestji rażące luki, które przyszłość bez wątpienia zapełni, na korzyść słabszych i dotąd krzywdzonych.

W końcu p. Stenio jest hojny dla tych „małych” i mówi łaskawie, że „trzeba im dać i trochę błękitów

nieba i zachwyków i marzeń, których szukają po za obrębem nagiej rzeczywistości, i trochę tego ciepła serdecznego, które męskiej naturze bynajmniej ujmy nie czyni”.

Trzeba im dać?...

Mógłby kto myśleć, że mężczyźni to Tytany potężne, doskonale i nieomyślne, które gdzieś tam w dole u swoich stóp tolerują łaskawie marne jakiegoś robaki ziemne, pozwalając im żyć, a sami nie od nich nie potrzebują i nie otrzymują.

Właśnie też...

To pan, panie łaskawy, obywał się szczęśliwie przez całe życie bez miłości, bez ideałów, bez błękitów nieba i zachwyków szczęścia!

Tylko czasem udzielał pan wspaniałomyślnie jakiegoś niewinnej duszyczce, czego jej idealna natura wymagała, a sam śmiałaś się z tego!

Inne dziś czasy, kochany staruszkę!

Dziś kobiety nie czekają pokornie, co im wspaniałomyślny ród męski udzieli, ale same sięgają po to, czego duch ich łaknie, czego w nich godność natury ludzkiej się domaga!

Zamiast więc protekcyjnego i lekceważącego uśmiechu, wyciągnąć do nich trzeba dłonie, i powitać je, jako dzielne towarzyski życia, które potrafią dźwigać troski jego i ciernie, umiejąc przytem wzrok podnieść w krajinę piękna i sztuki.

Są one bezwarunkowo żywiołem, uszlachetniającym i podnoszącym życie mężczyzny, a więc uwielbiać je trzeba, a przynajmniej szanować, nie szydzić...¹⁾

Poczwarka.

¹⁾ Replika Poczwarki bez dupliki nie zostanie—pryp. red.

sady apelacyjne lwowski i krakowski, sady 1-ej instancji lwowski, krakowski i czerniowiecki, 10 sądów powiatowych, sady okręgowe, prezesi tych sądów oraz prokuratorzy sądów apelacyjnych i sądów 1-ej instancji, tj. krajowych i powiatowych. Sady pokoju w Królestwie znosić się będą za pośrednictwem zjazdów sędziów pokoju. W zakres tych stosunków bezpośrednich wchodzi: 1) żądania o dokonanie śledztwa pierwiastkowego, badań, rewizyj, poszukiwań, oględzin, poświadczeń lekarskich itd.; 2) żądania o wydanie dowodów rzeczowych i dokumentów, do spraw należących; 3) korespondencja prokuratorów w sprawach aresztanckich; 4) wysyłanie awizacji sądowych, ogłoszeń i aktów; 5) odbieranie przysięgi od stron w sprawach cywilnych, ekspertyza i badanie świadków pod przysięgą i bez przysięgi. Korespondencja ze strony władz Królestwa ma być prowadzona w języku rosyjskim, ze strony zaś Galicji w niemieckim. Koszta sądowe ponosi strona, do której żądanie w danej sprawie było skierowane. Koszta pocztowe zaś ponosi strona zainteresowana.

Ministerjum oświaty zatwierdziło ustawę kasy pożyczkowo-oszczędnościowej przy instytucie leśniczym w Nowej Aleksandrji (w Puławach).

Magistrat warszawski zapowiada na dzień 20-ty października r. b. licytację pozostałego po uregulowaniu ulicy Trębackiej placu miejskiego, nrem 3 oznaczonego.

Miejskie latarnie gazowe palą się obecnie godzin 10 minut 45, a mianowicie zapalane są o godzinie 6-ej wieczór, gaszone zaś o godzinie 4-ej minut 45 zrana.

P. oberpolicmajster skazał kilkunastu starszych dozorców policyjnych na karę odbywania stójek ulicznych za niedopilnowanie dorożkarzy, wyjeżdżających na miasto w wstrętnej odzieży i zlej uprząży.

Dnia jutrzejszego odbędzie się losowanie akcyj i obligacyj kolei warszawsko-terespolskiej.

Wylosowane w dniu 30-ym maja r. b. listy zastawne Towarzystwa kredytowego m. Warszawy stają się płatnymi od dnia jutrzejszego; od tegoż terminu rozpocznie się wypłata należności za 5-procentowe bilety bankowe piątej emisji z roku 1882-go, wylosowane w dniu 13-ym czerwca r. b.

Pomarańczarnia w Łazienkach królewskich już zamknięta została.

Drugie wydanie znanej a tak dobrze przyjętej publikacji filantropijnej „Na pomoc” opuściło prasę w dniu dzisiejszym.

Z teatru i muzyki.
* W przyszłym tygodniu odegrany zostanie po raz pierwszy jednoaktowy obrazek dramatyczny M. Galewicza „Barkarola”.

Na zakończenie opery „Napój miłosny” Donizettiego, mającej się wznowić w nadchodzącą sobotę, p. Stromfeld-Klamrzyńska, interpretująca po raz pierwszy partję Adiny, odśpiewa walec z opery „Mireille” Gounoda.

Dekoracje do opery „Gioconda”, zamówione w pracowni medjolańskiej Zucarellego, nadeszły już z Włoch i znajdują się na komorze.

Dekoracje te służą tylko do trzech ostatnich aktów, do pierwszych bowiem wypracowane zostały w miejscowych malarniach teatralnych.

Z Medjolanu donoszą nam co następuje:
„W tych dniach na deskach teatru la Scala odbył się popis młodej śpiewaczki warszawskiej p. Bronisławy Cetnarowiczówny.

Panna C. była przez lat trzy uczennicą p. M. Horbowskiemu, poczem udała się jeszcze do sędziwego Verdiego, który znalazł ją zupełnie poprawnie przygotowaną.

Debiutantka wobec grona impresaryjów i śpiewaków wykonała arję z „Fausta” i rondo z „Lucji”. Piękny głos i dobra szkoła zyskały jej całkowite powodzenie.

Z pomiędzy licznych propozycji panna C. wybrała na sezon jesienny Modenę, gdzie też występować będzie w wyborowym otoczeniu.”

Nowa fabryka.
Krają pogłoski, jakoby konsorcjum cudzoziemców zamierzało otworzyć w Warszawie obszerną fabrykę wyrobów kauczukowych, których fabrykacja z powodu wysokiego cła obiecuje znaczne korzyści. Surowy kauczuk sprowadzany z zagranicy będzie służył za materiał do fabrykacji.

Jeżeli pogłoska ta się sprawdzi, będziemy mieli pierwszą w kraju fabrykę wyrobów kauczukowych, które cieszą się coraz większym zastosowaniem.

Piękny czyn.
W tych dniach miała się odbyć sprzedaż przymusowa dóbr ziemskich, położonych w gubernji war-

szawskiej, a zalegających w opłacie rat Towarzystwu kredytowemu.

Właściciel folwarku dotknięty w r. z. gradem, a przed kilkoma tygodniami pożarem, ujrzał się nad przepaścią zupełnej ruiny i stracił zupełnie głowę, nie przedsiębiorając żadnych środków ratunku.

Fatalny termin zbliżał się już, a p. * * * nie wiedział co począć...

Wiedzą sąsiedzi jak kto siedzi, powiada przysłowie, więc okoliczni ziemianie byli świadomi rozpaczliwego położenia pana * * *.

Na wniosek jednego z pomiędzy siebie postanowili zatem sąsiada ratować.

Jakoż zebrałi między sobą sumę 5,000 rs., zapłacili zaległe raty i resztę panu * * * wręczyli, jako potrzebną i konieczną zaliczkę na prowadzenie gospodarstwa, które z powodu kłeski ognia groziło upadkiem.

Komentarzy dodawać chyba nie potrzebujemy...

Czarny lekarz.
Przez cały dzień wczorajszy bawił w naszym mieście murzyn, który jest doktorem medycyny.

Jedzie on na Wołyń w towarzystwie pewnego magnata, który będąc za granicą poznał doktora - murzyna i skłonił go do objęcia posady domowego lekarza, naturalnie za dobrem wynagrodzeniem.

Murzyn skończył fakultet medyczny w Paryżu, gdzie był wychowany przez znakomitego chemika Dumasa, który umierając zapewnił swojemu czar-nemu wychowankowi przyzwoity fundusz dla ukończenia studjów.

Lekarz - murzyn, ubrany wytwornie, z manierami światowca, wzbudzał ogólne zaciękanie gości pewnej pierwszorzędnej restauracji, w której się wczoraj ze swoim pacjentem pokazał.

Arakauńczycy.
Niebawem ma przyjechać do Warszawy rodzina arakauńczyków, którą jakiś niemiecki impresarjo obwozi po całej Europie.

Rodzina ta składa się z ośmiu osób. Mężczyźni oprócz fartuszków i sandałów, nie używają innego ubrania, kobiety zaś noszą rodzaj prześcieradeł i koafurę swoją przystrojają niebieskimi perłami.

Wszyscy są nadzwyczaj zwinni i celują w sztukach łamanych, które mają wywoływać wszędzie ogólny podziw.

Zobaczmy.

Ocaleni.
Dziś nad ranem pięciu robotników zajętych wydobywaniem żwiru z Wisły, skutkiem przewrócenia się łodzi wpadło do wody.

Żaden z nich nie umiał pływać i wszyscy zaczęli już tonąć, czyniąc jednakże rozpaczliwe wysiłki, aby się utrzymać na powierzchni wody.

Na szczęście zjawili się przewoźnicy i tonących zdołali uratować.

Zniknięcie.
Przed kilkoma dniami z domu pod nrem 12-ym na Krzywem-Kole wyszedł 11-letni Władysław Szarle, blondyn i dotychczas niepowrócił.

Wszelkie poszukiwania zarządzone w drodze urzędowej okazały się bezskutecznymi.

Szarle ubrany był w szarą bluzę.

Kwas siarczynowy.
W dniu wczorajszym nad wieczorem do przechodzącego ulicą Braeką niejakiego Franciszka W., przystąpiła jakaś, około 30-u lat mied mogąca kobieta, jak się następnie okazało Franciszka L., wyrobnieca, zamieszkała w domu pod nrem 6-ym na Braekiej i dość długo prowadziła z nim wielce ożywioną rozmowę.

W tem dał się słyszeć bolesny krzyk pochodzący z ust W., trzymającego się rękami za twarz.

L. z naczynia trzymanego w ręce, wylała na twarz W. kwas siarczynowy, przyprowadzając go o straszliwe rany i utratę wzroku na zawsze.

W. odwieziono do szpitala Dzieciątka Jezus, L. zaś aresztowano.

Powodem zemsty miała być zawiedziona miłość

Fatalny wypadek.
Na placu broni spadł z konia Jan W.

Skutki upadku są fatalne, gdyż W. uległ złamaniu nogi, rozbił głowę i zgnieceniu klatki piersiowej.

Nieprzytomnego bez nadziei życia odwieziono do szpitala.

Przy pracy.
Zaczyna się pora mycia okien, a z nią smutne wypadki.

W dniu wczorajszym na Świętojerskiej pod nrem 12-ym służąca Agnieszka Z., myjąc okno na drugim piętrze, przechyliła się nieostrożnie i straciwszy równowagę, wypadła na bruk uliczny.

Nieprzytomną Z. ze złamaną ręką i ciężko zranioną głową odwieziono do szpitala św. Rocha.

A przyrzady zabezpieczające od wypadku przy myciu pozostają wciąż jeszcze w dziedzinie teorii!

Samobójstwo.
Przed miesiącem zginął bez wieści p. F. N., zamieszkały na Nowolipkach.

Poszukiwania czynione przez małżonkę zginionego nie doprowadziły do żadnego rezultatu, a ponieważ N. cierpiał przedtem napady melancholji, obawiano się smutnej katastrofy.

Obawy były słuszne, albowiem w dniu wczorajszym nadeszła wiadomość, iż na polu pod stacją Wołoczyska znaleziono zwłoki samobójcy, który odebrał sobie życie wystrzałem z rewolweru.

Z papierów, jakie w ubraniu denata znaleziono, okazuje się, iż jest nim p. F. N.

Jakim jednak sposobem i po co N. aż tak daleko zajechał tajemnicą pozostaje nie wyjaśnioną.

Wypadki.—Rozbiegany koń przewrócił na Solcu Antoninę B., która uległa złamaniu nogi i ciężkiemu obrażeniu prawego boku. — Na Lesznie prywatny ekwipaż najechał na Bernarda M. raniąc go dyszlem bardzo ciężko w głowę.

Przegląd kolejowy.

Gaz. kiel. podaje następujące szczegóły o przeglądzie kolei dąbrowskiej, dokonanym niedawno przez p. ministra komunikacyj.

Minister wyjechał z Kielc w d. 22-im b. m., obejrzał most pod Zagrzańskiem, zatrzymał się na stacji Bzin, ztąd wyruszył do Ostrowca, a ztąd parowcem do Warszawy.

Z Kielc do Bzina pociąg szedł z szybkością 50 wiorst na godzinę.

Otwarcie drogi nastąpić ma w końcu października, gdyż w tym czasie zjedzie wyznaczona z ramienia ministerjum komisja odbiorcza.

Na dystansie Bzin - Ostrowiec, celem szybszego ukończenia linii, wzmocniono siły robocze.

Most pod Iwangrodem (Dęblinem) nie będzie wcześniej gotowy, jak w połowie grudnia

Stagnacja zbożowa.

Z hrubieszowskiego donoszą nam co następuje:
„Podczas siewu oziminy, obroty handlowe pszenicą ożywiły się trochę.

Rolnicy nasi, dzielnie gospodarzący, mają zwyczaj obsiewać rolę ziarnem, sprowadzonym z dalszych okolic, przekonali się bowiem, że żyto i pszenica, siane lat kilka na jednej ziemi, z czasem drobnieją.

Po zaspokojeniu jednak potrzeb miejscowych drobne to ożywienie, które nie mogło nawet wpłynąć na podniesienie się cen, znowu zamarło.

Dziś nastąpiła stagnacja zupełna i zboże nawet po niskich cenach nie może znaleźć nabywców.”

Dla robotników.

Komitet wsparcia robotników, pozostających bez zajęcia, niedawno utworzony w Łodzi, energicznie rozwija pożyteczną swoją działalność.

Ze sprawozdania, odczytanego na świeżo odbytem posiedzeniu, dowiadujemy się, iż dochód czysty, osiągnięty przez komitet z bazaru i koncertu, przyniósł ogółem rs. 3,292 k. 32.

Na teże sesji zapadła ważna uchwała, według której dzisiejsze kuchnie tanie m. Łodzi mają pozostać bezpłatnymi do dnia 13-go października, od tego zaś czasu kuchnie będą wydawały obiady za opłatą.

Czworaczki.

W Mińsku gubernjalnym pewna izraelitka powiła naraz czworo bliźniąt.

Jedno z noworodków żyło kilkanaście godzin, pozostałe troje przyszły na świat nieżywe.

Stan matki groźny, a to tembardziej, iż rozwiązanie było przedwczesne.

Urodzenie czworaczek należy do nadzwyczaj rzadkich wypadków.

Pożar.

Z Wielunia piszą do nas co następuje.
„Jak wiele dobrego zdziałać może straż ogniowa ochotnicza, umiętnie urządzona i kierowana, najlepszym tego dowodem świeży wypadek w Wieluniu.

W dniu 24-ym b. m. o godzinie 8-ej wieczorem, akazał się ogień w jednej z licznych stodoł, napełnionych sianem dla koni pułku kozaków.

Ogień spostrzeżono w chwili, gdy już dach był zajęty.

Straż, niezwłocznie zaalarmowana, szybko stanęła do pomocy i jej to właśnie energii zawdzięczać należy umiejscowienie pożaru i ocalenie całej krescencji mieszkańców.

Zgorzały tylko trzy stodoły, pomimo, iż mogły zginać wszystkie razem.

Strażacy z największym natężeniem pracowali całą noc i cały dzień następny, gdyż tlejący w zbożu ogień trudno było ugasić.”

ZE ŚWIĄTA.

Fredrowie. We Lwowie wystawiono obecnie na widok publiczny dwanaście akwarelli Juliusza Kossaka, których treść zaczerpnięta jest z historii zastużonej rodziny Fredrów. Bohaterami tych obrazów są Dobiesław Mierzb, protoplasta Fredrów, który od króla Kazimierza Wielkiego otrzymał to nazwisko za odznaczenie się na polu walki, Jan Fredro, wojewoda ruski, walczący za króla Olbrachta na Bukowinie, Andrzej, wojewoda podolski, pogromca tatarów, Wawrzyniec, poseł do Stambułu w r. 1500-ym, Franciszek, również pogromca tatarów, Stanisław, kasztelan czernichowski, Jędrzej Maksymiljan zwany „Tacytem polskim”, Aleksander, biskup przemyski, Seweryn, szef szwadronu szwoleżerów polskich w r. 1813-ym, Aleksander, żołnierz napoleoński a następnie kamedjopisarz, a wreszcie Edward, kapitan 6 go pułku ułanów polskich, ciężko ranny w r. 1831-ym w bitwie pod Kaluszynem.
P. Bruno Abakanowicz, członek komisji francuskiej, wysłanej do Stanów Zjednoczonych dla zdania

sprawy z obecnego rozwoju zastosowań elektryczności w Ameryce, bawi obecnie, jak nam donoszą, na wystawie elektrycznej w Filadelfji, zkąd przez Meksyk i Antyllę powróci w listopadzie do Europy.

× **Wystawa dzieci**, odbyła się mająca w Paryżu w ciągu przyszłego miesiąca, nie przyjdzie do skutku. Policja rozwiązała idjotyczny komitet.

× **Pomyłka**. W dniu dwudziestopięcioletniej rocznicy powrotu fregaty „Novara” z pierwszej austriackiej podróży do bieguna północnego, nadesłany został telegram po łacinie, brzmiący jak następuje: *Et si fractus illabatur orbis, impavidae naves austriacae* (Choćby świat miał runąć, morską Austrii potęga się ostoi). Pod niezręczną tą parafrazą Horacego znajdował się podpis „Stefanie”; natychmiast rozesłano telegramy na cztery strony świata, iż depezę po łacinie nadesłała dostojna małżonka austriackiego następcy tronu. Okazało się jednak, iż telegram ów nadesłał były marynarz z osady tejże „Novary”, a którego nazwisko „Stefanie” uległo drobnej zmianie...

× **Skomplikowana trupa**. Pewien jarmarczny impresario, przybywający w tych dniach do Darmstadt, ogłasza plakatami; rozlepionymi na rogach ulic, iż „Towarzystwo jego składa się z 12-tu osób, a mianowicie: z pierwszorzędných artystów wszelkiej narodowości, jako to: arabsów, chińczyków, anglików, francuzów, rosjan, murzynów oraz japończyków, z trupy, baletników i baletnic, kapeli, indyjskiego słonia, dwóch lwów i tresowanego pinczka.” Przyznać trzeba, iż towarzystwo nieco mieszane...

× **Fotograficzne unicum**. Odważny fotograf angielski mr. Jones odbywa obecnie artystyczną wycieczkę po Indjach. W pogoni za oryginalnymi i malowniczymi motywami udało mu się świeżo odfotografować scenę, której z pewnością nikt jeszcze dotąd wprost „z natury” nie odtworzył... Mr. Jones znalazł się pewnego razu na niewielkiej polance wśród głuchej puszczy. Patrzy, a tu o kilkadziesiąt kroków od niego leży na skraju lasu przepyszny bawół, niedomyślający się wcale bliskości człowieka. Fotografowi serce zaczęło bić gwałtownie, przygotowuje podręczny aparat, dobywa negatywy i już, już ma wspaniałe zwierzę uwiecznić, gdy wtem... słyszy jakiś łomot w krzakach... rozchylają się gałęzie i o parę staj od bawołu pojawia się... olbrzymi tygrys! Mr. Jones struchlał... „No — myśli sobie — a któremuż to z nas się dostanie? Mnie czy bawołowi?” Ale oto nagle, zanim to pytanie przemknąć zdołało mu po głowie, tygrys jednym sussem znalazł się na karku bawoła i wpil się węż pazurami i zębami... Okropna scena! Mr. Jones nie traci przytomności — otwiera kłapę aparatu, raz, dwa, trzy! zamyka i szcękając ze strachu zębami oddala się śpiesznie, unosząc drogocenną reprodukcję krwawych zapasów tych dwóch leśnych potentatów. We wszystkim oczywiście trzeba szczęścia. Mr. Jones na tem jednym fotograficznym unicum zrobił świetny interes, rozprzedając natychmiast tysiące egzemplarzy...

Nekrologja.

† Ś. p. Aleksander **Barcikowski**, adjunkt cyrkulu 4-go białeńskiego m. Warszawy, po długiej i ciężkiej chorobie, w wieku lat 49, przeniósł się do wieczności, opatrzony św. sakramentami. Pogrzebeni w smutku żona i dzieci zmarłego, zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo, odbył się mające w dniu 1-yim października, to jest we środę, o godzinie 9-ej rano, w kościele Panny Marji na Nowem Mieście, a następnie na wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła o godzinie 5-ej po południu na cmentarz powązkowski. —3102—

† We wtorek, tj. dnia 23-go b. m. odprawione zostało w kaplicy schronienia paralityków nieuleczalnych przy ulicy Nowo Wiejskiej, nabożeństwo żałobne za spokój duszy ś. p. Tekli **Rapackiej**, jako w dniu imienin tej nieodżałowanej do brodziejki schronienia, która w hojnej szczerobliwości swojej przeznaczyła znaczne dla niego fundusze. —1124—

† We środę, tj. dnia 1-go października, jako w drugą bolesną smutną rocznicę śmierci ś. p. Marji Ludwiki z Paragó **Hakebeil**, odbędzie się żałobne nabożeństwo za jej duszę w kościele św. Krzyża o godzinie 10-ej rano, na które strokarscy małżonkowie i przyjaciele zaprasza. —3091—

† Jutro, to jest we środę, jako w rocznicę śmierci ś. p. Kazimierzy z Kleinertów **Sztam**, odprawione będzie żałobne nabożeństwo o godzinie 11-ej zrana, w kościele św. Józefa Oblubieńca N. M. Panny (po-karmielickim) na Krakowskim-Przedmieściu, na które pozostały małżonkowie wraz z córką zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —3096—

Z Cesarstwa.

Petersburg 28-go września. — *Herold* donosi, że pojeździ na dwumiesięczny urlop do Paryża. Przez czas jego nieobecności sprawami poselstwa ma zawiadywać radca poselstwa Fonton.

Petersburg 27-go września. — Wiedeński korespondent gazety *Nowoje wremja*, zaznaczywszy na wstępie swojego listu zupełne zadowolenie wiedeń-

skich sfer rządowych z rezultatu zjazdu w Skierniowicach, tak dalej pisze: „Zadowoleniu wyższych sfer rządowych odpowiada także uspokojenie najbliższych im kół narodowych. Węgrzy, których takto nieraz oddawałem słuszne uznanie, zupełnie obyli się z myślą o poczytywanej zrazu za groźną reakcji; mają oni nawet nadzieję spożytkować ją na rzecz swojego panowania nad innemi narodami. Uspakają się cokolwiek „biała” polska partja; naprzód dlatego, że członkom jej udało się jakoby przekonać cesarza o ich austriackim patriotyzmie, a powtóre dlatego, że mają nadzieję na wzór węgrów sami kierować „reakcją”, zwracając ją przeciw swoim wrogom, a w tej liczbie przeciw mieszkańcom wschodniej Galicji. Niemniej przeto przypuszczam, że polskie nadzieje są mniej uzasadnione, niż węgierskie. Przeciwnie, samo postanowienie dworu wiedeńskiego opierania się nadal do pewnego czasu na panującej narodowości Węgier, rozwiązuje mu ręce w Galicji. Prócz tego polacy w ogóle się pomylili i wszystkie narodowości Austro-Węgier byłyby rade, gdyby im rząd nieco ukrócił engli. W dynastyczną wierność polaków tu także nie wierzą, a jakkolwiek sam hr. Dzieduszycki i inni starają się złagodzić wyrażenie „idea jagiellońska”, dla Habsburgów nie miała jest sama rada naśladowania dynastji mniej znakomitej i zręcznej a w dodatku oddawna nie istniejącej. Za polakami przemawia jedna miłość Watykanu i gotowość służenia za narzędzia propagandy na wschodzie; czy przeważą to resztę? Uważam za rzecz pewną, że ich położenie w Austrii musi się pogorszyć, choć może w mniejszej mierze, niż się można było spodziewać. Powiadają mi, że na radzie pod prezydencją cesarza, złożonej ze wspólnych ministrów i cislejtańskiego prezesa ministrów, debatowano nad kwestją, czy nie dałoby się w łonie większości sejmu zastąpić polaków rusinami? Sądząc teoretycznie, wydaje się to możliwem, gdyż rusinów jest więcej niż polaków, a i większość tych ostatnich należy do stanu włościańskiego, który przy zręcznym kierunku nadanym wyborom z Wiednia, postąpiłby do sejmu deputowanych raczej miłych dla rządu, niż dla nienawistnej włościanom szlachty. Ale do tego potrzeba zmienić całą administrację Galicji, znajdującą się w szlacheckich rękach, i w ogóle zerwać z polskimi narodowymi tendencjami. Wątpię należy, czy się teraz na to zdecydują.” Tak pisze dobrze czasem poinformowany korespondent petersburskiego organu.

Petersburg 28-go września. — *Nowosti* polemizując z gazetą *Nowoje wremja*, napisały niedawno, że posiadają w ręku dokument świadczący, że poglądy tego ostatniego pisma wyrażone w artykułach o sprawie żydowskiej, godzą się najdokładniej z zapatrywaniem tych, którzy dokonali zaburzeń antyżydowskich, że zatem artykuły te mają charakter podżegawczy. W sprawę tę wdały się *Petersburskija wiadomosti*, wyrzekłszy się oceny co do samej istoty kwestji, i wystąpiły wprost z potępieniem *Nowosti*, o których wyrażają się w ten sposób: „*Nowosti* postarały się nawet o zebranie z tego powodu jakichś dowodów rzeczowych i gotowe są pokazywać je każdemu kto zechce, nie wyłączając nawet dozorców rewirowych. Nie możemy nie potępić takiego sposobu polemizowania, sposobu polegającego na zbieraniu „podrzuconych listów” i tym podobnych „dokumentów”. Zdaniem naszym żaden organ prasy nie powinien wychodzić z dziedziny słowa w dziedzinę sprawy policyjnej. *Suum cuique.*”

Z OSTATNIEJ POCZTY.

Kraków 28-go września. — Przy jednym z anarchistów, należących do procesu o rzucenie petardy pod gmachem policji krakowskiej, znaleziono pismo wzywające do zamordowania dwóch komisarzy policyjnych.

Bruksella 28-go września. — Na zgromadzeniu ogólnem stowarzyszenia liberalnego obradowano nad środkami oporu przeciw ustawie szkolnej. Janson wzywał stronnictwo wobec zbliżających się wyborów komunalnych do zgody. Przyjęto hasło: rozdział kościoła od państwa. Po zgromadzeniu nastąpiła w sali giełdy manifestacja na cześć burmistrza Balsa. Ofiarowano mu szarfę honorową i biust.

Rzym 28-go września. — Ojciec św. ma w tych dniach przyjmować p. Schloetzera na osobnym posłuchaniu.

TELEGRAMY

„KURJERA WARSZAWSKIEGO”.

Kraków 30-go września.

Potworny proces Mojżesza Ritera i współników rozpoczął się w dniu dzisiejszym. Na ławie przysięgłych zasiedli wyłącznie katolicy. Stochlińskiego

bronił dr Lesław Boroński. Odczytanie aktu oskarżenia rozpoczęło o godzinie 11-ej przed południem.

Lwów 30-go września.

Namiestnictwo rozpisalo wybór do rady państwa z miasta Lwowa na dzień 4-ty listopada (w miejsce prof. Zacharjewicza), z większych posiadłości tu-tejszego okręgu na dzień 21-szy października (w miejsce posła Bartmańskiego), z tutejszej izby handlowej na dzień 23-ci października (w miejsce dra Raczyńskiego).

Lwów 30-go września.

Na kongresie leśniczym w Przemyślu uchwalono rezolucję, żądającą wydania ustawy łowieckiej dla Galicji. Udział delegatów z Czech i Moraw był znaczny. Przyszły kongres odbędzie się w Stryju.

Berlin 30-go września.

Dzisiejsza *Norddeutsche Allgemeine Zeitung* zaprzecza wiadomości o zakupnie na rzecz państwa kolei marjenbursko-mławskiej.

Berlin 30-go września.

Konradmirał Knorr mianowany został komendantem eskadry, udającej się na wody zachodnio-afrykańskie. Eskadra składa się z okrętów: „Bismark”, „Gneisenau”, „Olga” i „Ariadne”.

Paryż 30-go września.

Deputowany Ballue w mowie wyborczej, wygłoszonej w Lugdunie, rzekł: „Anglicy są istotnymi sprawcami katastrofy pod Baklé, oni zachęcają Chiny w ich oporze, oni są prawdziwymi naszymi wrogami.” Słowom tym towarzyszyły frenetyczne oklaski.

Katrz 30-go września.

Włochy do łagodnego protestu przeciw zawieszeniu amortyzacji długu dołączyły propozycję zawarcia z nimi traktatu handlowego.

Petersburg 30-go września.

Otwarcie petersburskiego kanału morskiego nastąpi w dniu 8-yim października.

Petersburg 30-go września.

Zreformowanie nadzoru nad więzieniami nastąpi wkrótce. Włożone obecnie na rządy gubernjalne obowiązki kontroli nad więzieniami przekazane będą, według projektu, osobnym inspektorom. Nowe przepisy kontroli więzień początkowo, według projektu, zaprowadzone będą tylko w gubernjach podlegających ogólnym przepisom, a w rok później w gubernjach, których zarząd oparty jest na szczególnych zasadach.

Petersburg 30-go września.

Nowoje wremja zaprzecza doniesieniu, jakoby komisja dla sprawy żydów ukończyła swoje prace i wniosła projekt do rady państwa. Hr. Pahlen wróci do Petersburga dopiero pod koniec października v. s., a członkowie komisji pojedynczo opracowują oddzielne kwestje, nie można zatem nawet w przybliżeniu oznaczyć czasu nietylko ukończenia prac, ale nawet najbliższego plenarnego zebrania się komisji.

Cholera.

Ostatnia pocztą.

Paryż 28-go września. — W południowej Francji zaszede tylko jeden nowy wypadek cholery. Natomiast w Oranie zmarło na cholere pięć osób.

Tryjest 28-go września. — Wczoraj w Wenecji zmarł posługacz kolejowy na cholere.

Rzym 28-go września. — Biuletyn cholery z dnia wczorajszego: Zmarło w prowincjach: Allessandria 4 osoby, Bergamo 10, Brescia 3, Caserta 4, Cremona 6, Cuneo 9, Ferrara 4, Genua 51 (w mieście Genui 27), Mantua 2, Massa Carrara 3, Parma 7, Pavia 2, Rovigo 2, Turyn 5, Wenecja 2. W mieście Neapolu zachorowało osób 166, zmarło 74, w prowincji neapolitańskiej zachorowało 76, zmarło 41 osób.

Telegramy.

Rzym 30-go września.

Od soboty godziny 4-ej po południu do niedzieli tejże godziny po południu zachorowało w Neapolu na cholere osób 123, zmarło 64. W niedzielę wszystkie szynkownie były obsadzone wojskiem dla niedopuszczenia ekscesów. W Genui zachorowało od soboty godziny 10-ej wieczorem do niedzieli godziny 4-ej po południu osób 15.

Szacowania dzisiejsze poranne obiecywały płacić za 100 rs. na dostawę końcomiesięczną 206.75, nawet 207. Więcej jeszcze niż te polepszone szacowania, czyli niż te obietnice oddziaływały wynikające z notowań urzędowych wczorajszych wieści o wzmocnieniu się usposobienia na giełdzie berlińskiej dla wszystkich w ogóle walorów spekulacji podlegających, zatem i o nadziei zwiększenia się obrotów tak słabych w dniach ostatnich.

Wskutek tego rozwinęło się u nas dążenie dla walut obcych zniżkowe tembardziej i tem łatwiej, iż i warunki miejscowe były temu ruchowi przyjaźne, podąż bowiem obfity i natarciwszy do żądania ustępstw skłaniała.

Za weksle długoterminowe na Berlin żądano 48.52 1/2 o 12 1/2 kop. niżej, lecz bez obrotów. Za krótkoterminowe również i o tyleż niższe wynosiło zaledwie 48.47 1/2 i gdy z początku osiągnąć było można za nie 48.45, później płacić niechciano wyżej 48.42 1/2, 48.40, a w końcu nawet 48.37 1/2, kontentować się musiano, co wynosi 15 kop. różnicy na 100 markach w porównaniu z kursem końcowym wczorajszym.

Na Londyn 9.85 1/2 — o 1/2 kop. taniej żądano, lecz do tranzakcyj nie doszło.

Na Paryż o 10 kop. niżej, 39.20 tylko żądano i placono z początku 39.17 1/2, później zaś kurs obniżył się o 5 kop. do 39.12 1/2 i dalej do 39.10, a następnie do 39.07 1/2.

Na Wiedeń 81 tylko żądano; placono zaś bardzo w końcu nisko, gdyż po pierwszych tranzakcyjach po 80.80 zawartych dosięgnięto do 80.60.

Papiery jeszcze słabiej niż dotąd.

Listy likwidacyjne 87.50 i 87 w żądaniu — bez żadnego ruchu.

Pożyczka wschodnia przy tranzakcyjach po 93.90 i 93.95, ofiarowywaną była po 94.10.

Listy zastawne ziemskie 97.10, 96.90 i 96.80 — czyli 20—25 kop. niżej niż w ostatnich dniach. 96.85 za B placono. Serji III-iej—96.30, 96.15, 96.10 w żądaniu. Za serję IV placono 95.75 dosyć chętnie przy znaczniejszych nawet ilościach.

Listy miejskie 94.50, 92.50, 92.20, 91.75. Serję III po 91.95 placono.

Listy Łódzkie 84.50, 83.75, 83. Serji III niewielkie ilości po 82.40 kupić zdołano.

Z akcyj partję akcyj banku dyskontowego warszawskiego kupiono po 315, t. j. po kursie w piątek żadanym.

Godzina 12 1/2. Usposobienie słabe, kursa końcowe placono jednak jeszcze.

J. Wł

WYKAZ DEPEZ

otrzymanych przez warszawską centralną stację telegraficzną w dniu 29-ym września roku 1884-go, a niedoręczonych adresatom z powodu niedokładnych adresów:

Korson, hotel Saski, — Izrailu Majzolu Gizburgu, — Kiltndonowiczu, Marszałkowska 14, — Moncewiczu, Aleja ujazdowska, — Parik, Trębacka 9, — Kapitanowi Sob-

Kurs giełdy warszawskiej.

Dnia 30-go września 1884 r.

Weksle:	Z końc. giełdy	
	żąd.	plac.
Berlin 100 mar. z krótk.	48.47 1/2	---
Londyn 1 funt sterl.	9.83 1/2	---
Paryż 100 franków	39.20	---
Wiedeń 100 guld.	81.	---
Papiery publiczne:		
5% Listy z. nowe z r. 1869 d.	97.10	---
" "	m. 96.80	---
Listy zast. m. Warsz. serji I	104.50	---
" "	II 92.50	---
" "	III 92.20	---
" "	IV 91.75	---
Listy zast. m. Łodzi serji I	84.50	---
4% Listy likwidacyjne duże	87.50	---
małe	87.	---
Bilety Banku Ces. ser. I, II i III	---	---
Ros. Poż. Premj. z roku 1864	---	---
1866	---	---
I Pożyczka wschodnia rs. 100	94.10	---
II " "	rs. 100	94.10
III " "	rs. 100	94.10
Listy wienkie długoter.	---	---
Akcje i obligacje:		
Obligacje miasta Warszawy	---	---
Akcje dr. żel. warsz.-w. rs. 100	---	---
Akcje dr. żel. warsz.-b. rs. 100	---	---
Akcje dr. żel. warsz.-terespol.	---	---
Akcje dr. żel. fabryczno-łódzk.	---	---
Akcje Banku handl. w Warsz.	---	---
Akcje Banku dysk. w Warsz.	---	---
Akcje Banku handl. w Łodzi	---	---
Akcje warsz. Tow. ub. od ognia	---	---
Akcje warsz. Tow. fabr. cukru	---	---
Akcje Tow. fab. cukru Józefów	---	---
Akcje Dobrzel. Tow. fab. cukru	---	---
Akcje Tow. Lipop. Rau i Lew.	---	---
Akcje Tow. zakł. przedz. Zaw.	---	---

Wartość kuponów:

Od Listów zast. nowych 5%, kop. 136 1/2
Od Listów z. m. Warsz. s. I i II k. 248 1/2
Od Listów zast. m. Łodzi kop. 206 1/2
Od Listów likwidacyjnych kop. 131 1/2

Targi

NA PLACU WITKOWSKIEGO.

Dnia 30-go września 1884 r.

	Pud		Korzec	
	od	do	od	do
Pezen. 242—250 sm. I ord.	---	---	625	---
" " Petra i dobra	---	---	625	675
" " biała	---	---	680	705
" " wyb. (nowa)	---	---	680	705
Żyto wyborowe 232 funt.	---	---	500	515
" " średnie (nowe)	---	---	465	495
" " wadliwe	---	---	---	---
Jęczmień 2 i 4 rzęd. 202 f.	---	---	420	450
Ówies (nowy) . . . 141 f.	---	---	96	330
Gryka . . . . . 202 f.	---	---	---	---
Rzepak letni	---	---	---	---
" " zimowy 212 funt.	---	---	---	---
Rzepak rapos zim. 212 l.	---	---	---	---
Groch polny 262 funt.	---	---	---	---
Ziemiaki	---	---	---	---
Masio świeże funt	---	---	---	---
" " solone pud	---	---	---	---
Siana pud	---	---	---	---
Słomy pud	---	---	---	---
Drzewo opał. twar. s. kub.	---	---	---	---
" " miękkie "	---	---	---	---

Cena okowity:

z dnia 30-go września 1884 roku.

Cena okowity nieuregulowana.

Jedyny specjalny Skład
Koronek ruskich
w Warszawie.
ulica Mazowiecka № 3, drugie piętro.
otrzymuje wielkie transporty **KORONEK** z najlepszego jedwabiu czarnych, crème i bouton d'Or.
różnej wielkości, w tychże kolorach.
Chustek z nici białych i kolorowych,
Krawaty, fanszony
Obszycia do chustek
Wszewki różnej szerokości
Zarzutki na meble.
Koronki do sukien, bielizny, mebli i firanek, oraz kościelne.
Tamże **Herbata** firmy Szlakowa, jedyna w Warszawie, posiadająca ogromne składy w Moskwie i Petersburgu.

LODŪ

znajduje się do sprzedania około 10 wagonów, w Dajlidskim browarze, o wiorst 4 od stacji kolei Petersburskiej Białystok.

Dom Bankierski
RADZISZEWSKI i S-ka.

w Warszawie, Krakowskie-Przedmieście
HOTEL EUROPEJSKI.

Kupno i sprzedaż papierów publicznych.
Wymiana walut, banknotów i monet zagranicznych.
Asekurowanie pożyczek premjowych I-iej i II-iej emisji.
Oraz różne operacje wchodzące w zakres banku, handlu, przemysłu i tranzakcyj hipotecyjnych.
Telefonu nr 394. (2798)

— Dr **J. Majkowski** powrócił z Buska. Marszałkowska 57. (1123)

— **Leopold Ménet**, adwokat przysięgły, powrócił do Warszawy, Długa 17. (1122)

— Kancelarja Henryka **Dziwulskiego**, adwokata przysięgłego, przeniesioną została na plac Zielony nr 1, róg Jasnej. (3090)

Dr Karol Zagórski zamieszkał przy ulicy **Aleje Jerozolimskie nr 5, A.** Przyjmuje chorych od 4—6 po południu. (**Choroby chirurgiczne**). (2974)

— Dr **Kadler**, syfilidolog, przeprowadził się na Nowy-Swiat nr 19. (3065)

Piotr Chojnowski, adw. przysięgły, przyjmuje w swojej kancelarji, Leszno 38. (3073)

— **Dentysta Gutzman**, **Bieleńska nr 4** wstawia najlepsze zęby sztuczne od rs. 2. (3064)

— **Józefa Krystina**, nauczycielka śpiewu, powróciła do Warszawy, Hoża 28, m. 5. (3042)

3076 D-ta amerykański **M. H. Neumark**. Wstawia zęby po rs. 2 sposobem przez obecne powagi dentystyczne za najlepszy uznany. **Tomackie nr 9.**

— **P. Aniela Ciechanowska**, właścicielka magazynu mód w domu nr 47 przy ulicy Nowy-Swiat, powróciła z zagranicy. (3010)

— **Norbert Piwowski**, właściciel magazynu, powrócił wraz z żoną z zagranicy. (3077)

B. Karasińska, właścicielka magazynu, Podwal nr 4, wyjechała za granicę. (3093)

Kantor
Warszawskiego Przedsiębiorstwa
Asfaltowego i Fabryki Tektur
przeniesionym został

do domu nr 8 przy ul. Erywańskiej (plac Zielony)

FRANCUZKA

dobrze wykształcona, poszukuje pokoju osobnego bez mebli, za konwersację, reszta do umowy. Osoby interesowane raczą zostawić swój adres w kantorze Kurjera. S. R. 10.

Lekcje Malowania

na porcelanie, prywatnie i zbiorowe.

JÓZEFY RODZIEWICZ,
Zgoda № 1a, mieszkania 8. 3221

WINOGRONA

do sprzedania przy ulicy Topiel № 3. dobrza, prosto z drzewa; białe po kop. 17, kolorowe po kop. 12 funt. Wiadomość u właściciela domu. 3217

Lekcje Tańców salonowych

rozpocząłem i takowe udzielam u siebie po domach i pensjach, lekcje dziecinne udzielam w różnych dniach i godzinach dogodnych dla uczących się. Chmielna № 34, róg Zielnej, dom p. Galle.
A. Tatarakiewicz.
3218 nauczyciel tańca.

LEKARZ

żądany jest na prowincję.—Wiadomość: Wilecza № 18, mieszkania 4. 3220

NAJNOWSZE WYDAWNICTWA GEBETHNERA I WOLFFA,

W WARSZAWIE,

BULWER E. OSTATNIE DNI POMPEI. Powieść przerobiona dla użytku młodzieży. Przekł. M. Gawalewicz z 6-ciu ryc. rs. 1,50, w ozd. opr. rs. 2.

BYKOWSKI PIOTR JAXA. SĄDY PODKOMORSKIE. Powieść starszszlachecka. Rs. 1.50.

— **LEPSZE DOBRE IMIĘ, NIŻLI MAŚCIE DROGIE.** Historia starej bramy zamkowej. Rs. 1.20.

— **PAMIĘTNIKI WŁÓCZĘGI.** Serja nowa. Myszares. Piękne gałganki. Rs. 1.50.

— **DWÓR KRÓLEWSKI W GRODNIE.** Epizod biograficzny. 80 kop.

DUBIECKI MARIAN. OBRAZY I STUDJA HISTORYCZNE. Rs. 2.

Treść: 1. Jan Długosz, pierwszy dziejopis Polski. 2. Osady w ziemi Mandżu w XVII-m stuleciu. 3. Gniazdo hetmańskie. 4. Czarniecki w Danii. 5. Miłość wieków ubiegłych. 6. Jeden dzień z życia Piotrkowa w XVIII wieku.

EBERS J. SIÓSTRY. Romań egipski. Tłumaczenie z niemieckiego. Rs. 1.35.

FELICJAN FALEŃSKI. UTWORY POWIEŚCOWE. I.

Treść: Zdaleka i zbliska. Na sehyłku starego roku. Strzępy dawnej okazałości. Świetne widoki pani Marcinowej. Bez służby. Rs. 1.50.

J. DR ANTONI. NIEWIASTY KRESOWE. Opowiadanie historyczne. Rs. 1.50.

— **OPOWIADANIA HISTORYCZNE.** Serja III. 2 tomy. Rs. 3.

Treść: T. I. Karol Prozor, ostatni oboźny litewski. Antoni Nowina Złotnicki. Benedykt z Drozden Nowina Hulewicz. Dyzma Bończa Tomaszewski. Straszny Józef. Czartoryscy i Repnin. T. II. Tron księżycy za kobietę. Jak się żyło na kresach ukraińskich przed inkurcją kozacką. Jeden z wień. Gospodarstwo naszych pradabek. Niemierzyce.

JASOCHOWSKI K. NOWE OPOWIADANIA HISTORYCZNE. Rs. 3.

Treść: Zmiany Augusta II na Leszczyńskiego. Katastrofa Patkula. Koniec Radziejowskiego. Brandenburgia i Polska w pierwszych latach po traktacie Oliwskim. Polityka Brandenburgii w pierwszych latach wojny Karola XII i misja Przebendowskiego do Berlina. Próba emancypacyjna polityki Augustowej i intryga Poradowskiego. Obleżenie miasta Poznania przez Patkula.

JEŻ T. T. NIEZARADNI. Powieść. Rs. 2.

KORZON TADEUSZ. HISTORIA WIEKÓW ŚREDNICH, wyłożona sposobem elementarnym, z dołączeniem 4 map kolorowanych, 46 rysunków i tablic genealogicznych. Rs. 2.40.

KRASZEWSKI J. I. NA TUŁACTWIE. Obrazy współczesne, 3 tomy w jednym. Rs. 2.

— **KLASZTOR.** Opowiadanie. Rs. 1.20.

— **WILCZEK I WILCZKOWA.** Opowiadanie historyczne z końca XVIII wieku. Rs. 1.

— **W POCIE CZOŁA.** Z dziennika dorobkowiec spisał. Rs. 1.

— **BEZ SERCA.** Obrazy naszych czasów, 3 tomy. Rs. 2.70.

KRASZEWSKI KAJETAN. POD WYROKIEM, opowiadanie z lat 1706—1713. Rs. 1.80.

LAWELEYE EMIL de. SOCJALIZM SPÓŁCZESNY. Tłumaczenie z francuskiego. Rs. 2.40.

MYRIEL JERZY. SYN PRZEMYTNIKA. Powieść oryginalna, 2 tomy. Rs. 2.

ODYNIEC ANT. EDW. LISTY Z PODRÓŻY. Wyd. 2-gie, 4 tomy. Rs. 6.

— **WSPOMNIENIA Z PRZESZŁOŚCI,** opowiadane Deotymie. Rs. 2.

PRZYBOROWSKI WALERY. PŁOWCE. Powieść historyczna. Rs. 1.20.

SABI-BEJ. KRWAWE DOROBKI. Powieść z życia Albańsko-Macedońskiego. Rs. 1.50.

SIENKIEWICZ HENRYK. OGNIEM I MIECZEM. Powieść z lat dawnych. Wydanie 2-e, przejrzane i poprawione, z portretem autora. 4 tomy, rs. 4.

SMOLKA STANISŁAW. SZKICE HISTORYCZNE. Serja I i II, po rs. 2.

Treść Serji I: Niepoprawny ród. Witold pod Grunwaldem. Długosz. Unja z Czechami. Słowo o Historji. Uzupełnienie. Serji II: Gniazdo Tęczyńskie. Po bitwie Mochackiej. Czarny Iwan. Spór z księciem. Marja Stuart.

SPENCER HERBERT. Wstęp do Socjologii. Tłom. z ang. H. Goldberg. Rs. 2.40.

SZCZENIAWITA FELIKS. Z CZARNEJ GODZINY. Powieść z niedawnej przeszłości. Rs. 1.20.

SUPIŃSKI JÓZEF. PISMA. Wydanie 3-cie przejrzane i pomnożone z portretem autora. 5 tomów. Rs. 6.

TRIPPLIN A. SYN KSIĘŻNICZKI. Powieść obyczajowa. Rs. 1.50.

ZNATOWICZ BRONISŁAW. Zasady chemji ogólnej z drzeworytami w tekście. — (Biblioteka Umiejętności przyrodniczych). Rs. 2.

W d r u k u :

J. DR ANTONI. OPOWIADANIA HISTORYCZNE. Serja IV. 2 tomy.

LUBOWSKI EDWARD. POWIEŚCI NIEMORALNE. Obrazki z życia rzeczywistego.

PROCHASKA ANTONI. SZKICE HISTORYCZNE z XV wieku.

SPASOWICZ WŁODZIMIERZ. HISTORIA LITERATURY POLSKIEJ. Wyd. 2-gie. Przejrzał i poprawił A. G. Bem. 2236r

Fabryka Wody Kolońskiej i Perfumerji
Glockengasse Nr 411,
Ferd. Mühlens w Kolonii n. R.

na eiszące się zaszczytnym rozgłosom znane swe wyroby

- № 4711 WODE KOŁOŃSKA.
- № 4711 WODE TUALETOWE.
- № 4711 EKSTRAKTY KWIAŁOWE.
- № 4711 POMADY i OLEJE DO WŁOSÓW.
- № 4711 PUDER RYZOWY TŁUSTY.
- № 4711 NAJWYTWORNIJSZE MYDŁA TUALETOWE.
- № 4711 MYDŁA KRYSZTAŁOWE.
- № 4711 PRZETWORY do CZYSZCZENIA ZĘBÓW itp. itp.

zwraća uwagę, polecając je nadal względem Szan. Publiczności.
W Warszawie dostać można we wszystkich znaczniejszych Perfumerjach. 2356R

Szkółki drzew owocowych, hodowla róż i łak
dóbr Köstritz w Turyngji (Niemcy).

Katalogi róż gratis i franco. 1979R

EKSTRAKT ORZECHOWY!

Najlepszy i najpraktyczniejszy środek do farbowania siwych włosów, wynalazku **A. Maczuskiego** w Wiedniu, Kärntnerstrasse 26.

Ekstraktem tym, który wyrabiany jest z zielonych łupin orzecha włoskiego, najłatwiej i najpewniej farbować można siwe włosy, na kolory: **blond, szatyn, brunatny i czarny**; nadając włosom najdalej, po 15 minutach kolor właściwy, tak że kolor ten przy myciu nie schodzi. Ze wszystkich znanych farb do włosów, **ekstrakt orzechowy**, jako czysto-roślinny ani zdrowiu, ani włosom nieszkodliwy, bez porównania lepszy jest od wszelkich innych farb, części metaliczne zawierających.

CENA } 1 etuis ekstraktu orzechowego z 6 małymi fiaskami, rs. 3 kop. 60.
} 1 pudełko " " z wielką fiaską, rs. 3 kop. —
} 1 pudełko " " z średniej wielk. fiaską, rs. 1 kop. 80.

Składy w **Warszawie**, u **Aleksandra Kocho**, Krak.-Przedm. № 83, **W. Śniechowskiego**, Perlamerja, Nowo-Senatorska 8, u **Al. Lipinka**, róg Niecałej, **Aleksandra i Marcellego** plac Teatralny 8 i **Romana Nowy-Świat** 51. 2339R

Dom Handlowy Komisowo-Agenturowy M. PARZELSKI, KIERSZ i Spółka, w Warszawie, Podwale Nr 1.

Przyjmuje reprezentacje fabryk na Królestwo Polskie i Cesarstwo. W ustawicznych podróżach po całej Rosji, nabywa surowe materiały tak na zlecenie fabryk, jak i na swój rachunek. Wszelkie zlecenia fabryk i kupeców, załatwia niezwłocznie i za umiarkowaną prowizję.—Referencje pierwszorzędne. 2315R

WIKTOR WALIGÓRSKI

SKŁAD MATERJAŁÓW APTECZNYCH I FARB

Nowy-Świat № 42, ma zaszczyt polecić:

Oliwę Nicejską i Prowańską.
Ocet stołowy.
Ocet kuchenny.
Ekstrakt i Essencję octową.
Sól kuchenną.

Oliwę do palenia.
Krochmal w różnych gatunkach.
Farbkę do bielizny.
Farby olejne.
Zaprawy do podłóg. 2185R

PERFUMY.

WINOCRONA

KRAJOWE

sprzedają się w składach wyrobów woskowych i stearynowych Karola Scholtze & Comp., przy ulicy Młynnej Nr 1 i przy ulicy Senatorskiej Nr 2. 2357R

12. NIECAŁA 12.

MAGAZYN BŁAWATNY L. FAŁĘCKIEGO i SYNA,

otrzymał w wielkim wyborze

MATERJAŁY WEŁNIANE

na sezon jesienny i zimowy i takowe poleca po cenach umiarkowanie niskich. 3207

Specjalna Fabryka Gorsetów

POD FIRMA

"MARIE"

Wyrabia **Leniuszki**, Gorsety dla osób w odmiennym stanie, jak również Gorsety do prostego trzymania się dla **penjonarek**. Gorsety różnokolorowe od rs. 2. 2181R
Niecała № 1, dom hr. Krasińskiego, 1 piętro.

Pióra Strusie i Fantazyjne.

Pierwsza i najdawniejsza
FABRYKA PIÓR STRUSICH,

poleca obfite swe zapasy, po cenach bardzo niskich lecz stałych, oraz przyjmuje pióra używane do prania i fryzowania.

EMANUEL SACHS.

Tłomackie 9.

Tłomackie Nr 9.

Wejście od placu.

2269R

Tani
MAGAZYN BLAWATNY
Wyrobów Krajowych i Zagranicznych
POD FIRMA
W. Kleczyński i S-ka

Krakowskie-Przedmieście 58,
w Gmachu Resursy Obywatelskiej,
poleca na obecny sezon wielki wybór
towarów krajowych i zagranicznych,
tak półwełnianych, jako i czysto weł-
nianych i sprzedaje takowe, jak zaw-
sze, po cenach bardzo niskich.

Materiały w kratkę, łokieć od k. 13.
Materiały czysto wełniane, w dobrym
gatunku, 2 łok. szerokości,
łokieć od kop. 75 do rs. 1.50.
Chustki duże, czysto wełniane, od rs. 2
za sztukę.
Flanelki czysto wełniane, 2 1/4 łok. sze-
rokości, łokieć od kop. 70.
Velvety czarne, od kop. 45 za łokieć.
Kaszmiry czarne, łokieć od kop. 60.
Perkale białe, od kop. 9 za łokieć.

Oprócz powyższych artykułów
posiada Magazyn zawsze na skła-
dzie wielki zapas różnych
Podszewek. 2331r

Nr 11 Świętokrzyska
Magazyn Sukien i Okryć Damskich
otwarty będzie z d. 1 Października r. b.
Suknie wykończone i upinane będą z gu-
stem i elegancją, oraz toalety balowe,
podług ostatnich żurnali francuzkich.
Szanowne Damy, raczą zaszczylić mój
magazyn swą bytnością w dzień otwar-
cia; dodatki do sukien w rachunek zali-
czane nie będą.—MARJA ANTONINA.

Szafy dębowe,
mahoniowe i orzechowe, Łóżka różnych faso-
nów, Kredensy dębowe, Stoły, Krzesła, Biblio-
teki, Toalety i Umywalnie, sprzedaje się bar-
dzo tanio w Zakładzie Stolarskim **J. Drzy-
malskiego,** przy ulicy Grzybowskiej № 39,
a także przyjmuje się obstalunki na meble i
odnawianie tychże. 3209

962r **DO SKŁADU**
STANISŁAWA BAUMANN,
przy ulicy Elektoralnej № 5,
naprzeciw Banku
nadszedł świeży transport:
CEMENTU
PORTLAND ANGIELSKIEGO,
Robinsa & Comp. w Londynie,
oraz inne marki Cementu angielskiego.
Cegły i Gliny ogniotrwałej
Węgla kowalskich angielskich,
Tektury smołowcowej.
Rur glazurowych i dren.

Niniejszem mamy zaszczyt zawiadomić Sz.
Panów Rolników, iż sprzedaję
Zaprawy Nasiennej
Dupuy'a

zboże od śnieci chroniącej, powierzyliśmy fir-
mie A. Gleichgewicht & Comp., przy ul. Gnoj-
nej w domu Janasza egzystującej. 3212

M. LANDY i S-ka w Warszawie.

KASSY ogniotrwałe i bezpie-
czeństwa z C. K.
Uprzywilejowanej
fabryki
1625R
F. WERTHEIM & Co
W WIEDNIU,
Skład, Nowo-Zielna № 42.
Cenniki ilustrowane gratis i franco.

Maison Phenix.
Zakład form i modeli papiero-
wych paryzkich, pierwszy i jedyny
posiadający doskonałe formy, przenie-
siony z pod № 6 na ul. Niecałej
pod № 12 na tejże ulicy. Lalka w
ubrani papierowym, w wystawie na
froncie domu jest znakiem tego zakła-
du. Nauka kroju udziela się me-
todą francuzką łatwą, po ukończe-
niu której uczeń otrzymuje legalne
patenta.
Osoba przyzwolta może być ulokowa-
ną w Zakładzie na czas nauki Kroju
ze wszystkim. 2151R

Długi w Rossji kupuje
S. MAJERSKI w Kijowie. 1883

LODU
znajduje się do sprzedania około 10 wagonów w
browarze Dojliżkim, o wiorst 4 od st. kolei
Petersburskiej Białostok. 3200

NA RATY
Lustra sprzedaje
Fabryka Zwierciadeł i Ram
Maurycyego Silberberga
66 RYMARSKA 66
przeniesiona z Tłomackiego
2304R

Cebule kwiatowe!
Szanownym miłośnikom flory, mamy honor
donieść, iż nadszedł transport **cebul kwi-
atowych** holenderskich, jako to: Hiacyntów,
Tulipanów, Tacetów, Narcyzów i t. p.
Polecamy również znaczny wybór cebul
kwiatowych gruntowych, własnej produkcji,
jako to: Hiacyntów, Tulipanów w wielu b.
pięknych odmianach, Narcyzów żółtych i bia-
łych pachnących, Krokusów i wielu innych,
oraz Piwonii.
Sprzedaję cebul kwiatowych gruntowych,
kończy się z początkiem Listopada, doniczkowych
zaś z początkiem Grudnia.

Bracia Hoser,
3159 Jerozolimska 27.

Znany ze swej taniości i dobroci towarów, je-
dyny w swoim rodzaju
BAZAR SZKOLNY
Wł. Holewińskiego i S-ki,
ulica Krakowskie-Przedmieście № 18,
wprost kościoła Ś-go Krzyża.

Na nadchodzący rok szkolny zaopatrzonej
został w znaczny wybór wszelkich artykułów
uczniom potrzebnych, a mianowicie: całkowite
ubrania uczniowskie, obuwie, bieliznę, czapki,
pasy, tornistry, wszelkie materiały piśmienne
i rysunkowe, oraz

Książki Szkolne nowe i używane,
globusy, atlasy, mapy, zabawki pedagogicz-
ne, które to przedmioty sprzedaje po cenach
bardzo niskich, o czem Szan. Rodzice i Opie-
kunowie mieli sposobność już się przekonać,
mamy więc nadzieję, że i nadal zaszczycają
nas swemi względami.—Z szacunkiem

Wł. Holewiński i S-ka,
Krakowskie-Przedmieście 18.
NB. W przewidywaniu licznych zapotrzebo-
wań, uprasza się o wczesne zamówienia na
mundury. 1977r

Staniki trykotowe damskie
„JERSEY“
gładkie, szamerowane, eleganckie
w wielkim wyborze poleca
Skład Bielizny i Pończoch
J. NATANBLUTA,
22. SENATORSKA 22. 3008

BUCHHALTERJI Lekcje
udziela J. DANILEWICZ, Autor.—Królewska
№ 13, przyjmuje od 3 do 6. 3095

WAŁKI z WATY 3143
do okien po znizonej cenie. **Wata z puchu**
Edredonowego, Puch czysty na fenty,
Wata zdrowia z wełny owczej, Wata
czarna pod aksamity i **Wata** zwyczajna
w najlepszych gatunkach, oraz kolorowa i
opatunkowa. Poleca Fabryka Waty
68 Nowy-Swiat 68. Karol Kretschmer.
Proszę zwracać uwagę na adres.

RS. 30.
Garnitur mebli jesionowych, kanapa, z fotele
i 6 krzesel, w Hotlu Dziekanka, 2-e piętro,
mieszkania № 4. 3162

GŁÓWNA SPRZEDAŻ
Pierzy i Puchu,
Długa № 16, wprost cerkwi. 3182
Na nadchodzący sezon zaopatrzyłem się w
znaczny zapas pierzy i puchu gęsiego, łabę-
dziego i edredona tanio.—**M. Rykański.**

Nauka kapeluszy i żabotów
rozpoczyna się z dniem dzisiejszym. — Zapis
trwać będzie do dnia 1-go Października, co-
dziennie od 10—3.—**Wspólna № 13.** 3064

Nagrody rs. 25.
Zgubiono z drożki w przejeździe z kolei
Nadwiślańskiej na Krakowskie-Przedmieście
Torbę skórzaną, zawierającą wewnątrz
przyrząd toaletowy męzki, dwie koszule, koł-
nierzyk i mankiety, trochę papierosów i inne
drobiazgi, oraz znaczną ilość papierów i ra-
chunki różne, nie mogące być nikomu przyda-
tne, ale ważne dla właściciela.—Uprasza się
niezweiwego znalazcę o oddanie rzeczony torby
z papierami, do domu № 52, przy ulicy Kra-
kowskie-Przedmieście, mieszkania № 5, za po-
wyższą nagrodą. 3187

Zakład Wyprzedaży i Kupna
B. Korpaczewskiego,
Nowy-Swiat 42.
Wyprzedaże: 1) Suknie, okrycia, chustki,
damskie mało używane. 2) Ubrania męzkie.
3) Starożytności różne: porcelanę, brzozy,
szkła, materje, zegary itp. przedmioty domo-
wego użytku. Mający do sprzedaży podobne
znajdą tamże miejsce zbytu. 742r

LAKIERY ANGIELSKIE
olejne i spirytusowe,
ze znanej fabryki **MANDER BROTHERS** w **WOL-
VERHAMPTON** (w Anglii), utrzymują stale na składzie i pole-
cają po cenach fabrycznych
Agenci na Królestwo Polskie
JULJUSZ ROTWAND & Comp.,
w Warszawie, Orla 7. 1223R

Trumny Metalowe 1927R
i przybory do tychże, od skromnych do najzdobniejszych
w składzie **ALFREDA ORTHWEIN,** ul. Czysta nr 6.

Fabryka i Magazyn Obuwia Damskiego
STANISŁAWA BLECHSCHMIDT
W WARSZAWIE,
egzystuje od lat kilkunastu, nagrodzona złotymi medalami w Frank-
furcie w 1881 r. i w Moskwie 1882 r.
zawiadamia, iż **FILJA MAGAZYNU** przeniesioną została z ulicy Czystej
№ 2, do nowo-wybudowanego domu przy ulicy Krakowskie-Przedmie-
ście róg Trebackiej № 1 (wprost Skweru) i zaopatrzoną została
w wielki wybór gotowego obuwia damskiego i dzieciennego, odznacza-
jącego się gustem i trwałością.
2152r **CENY PRZYSTĘPNE.**

Znana od lat kilku pracownia
Kolder watowanych
Marji Pomorskiej,
przeniesioną została na ulicę
Marszałkowską № 75, lewa ofi-
cyna—parter. 2982
Przyjmuje zamówienia tak z wła-
snych jak i powierzonych materiałów.

W środku miasta, przy zbiegu ulic pry-
wypalnych, do wynajęcia
Dom murowany,
położony w ogrodzie, złożony z 12-tu pokoj-
mniejszych i większych, w tych duża sala,
kuchni i innych części gospodarskich, zdający
na Zakład Gastronomiczny, Fotograficzny lub
t. p., do wynajęcia zaraz lub stosownie do
umowy. Interesowani zechcą składać adresy
pod literami A. Z. w Biurze Ogłoszeń Raj-
chmana i Frenclera, Senatorska 18. 2284R

Kupuje
Drogie kamienie, zegarki (złote), złoto i
srebro od najmniejszej do największej ilo-
ści, do użytku i na stopienie. 2001B
HENRYK JUWILER (Jubiler),
59 Nowy-Swiat 59,
obok Świętokrzyskiej, w mieszkaniu № 15.
Mamontowe Mydło.
HYGIENICZNE.
Żadne kremy i kosmetyki nie zdołają w tak
krótkim czasie wydelikatnić i upiększyć skórę,
jak Mydło Mamontowe: skóra żółta, gruba, po-
marszczona, ustępuje białości i przezroczystości
po kilkudniowym użyciu. Cena 45 kop. Mydło
traw egipskich niszczy piegi, wyrzuty, wysy-
py, spaleniznę.
Na każdym kawałku powinna być **6**
kolorowa marka z podpisem Dobrzań-
skiego. W Warszawie, w Perfumerjach
Krakowskie-Przedmieście № 83: Leona, No-
wo-Senatorska № 4; Lipinka Wierzbowa róg
Niecałej i Dobrzańskiego, ul. Nowy-Swiat №
41; w Kijowie i Rydze, w jego własnych
sklepkach i filjach jego handlu. 2129

Winogrona Badeńskie

(KURACYJNE),

nachodzą codziennie świeże do handlu

F. Buchowskiego,

Marszałkowska, róg Wspólnej 34c. 3223

Cegielnia w Częstochowie

z piecem do wypalania cegły, szopą, mieszkaniami dla robotników i całkowitem urządzeniem do sprzedania. Głina zdalna na wyrob dachówek, kafi itd. Wiadomość u właściciela Edwarda Romanowicza. 3222

Publiczna Sprzedaż

Dóbr JANKI,

Fr. Bloomer w gub. Piotrkowskiej, pow. Nowo-Radomskim, odległych od st. kolei żel. „Radomsk.” 20 wiorst odbędzie się w Piotrkowskim Okręg. Sądzie za dług J. Wszelora z proc. 13453 rs., w d. 25 Września (7 Października) r. b., o g. 10 rano. Rozległość dóbr 1301 mor. ziemi (wolnej od serwitutów) w tej liczbie lasu z zarostami 359 m., pszennej 400 m., żytniej 305 m., łąk 107 m., pod ogrodami z 200 drzew. owoc. 17 m. Dwór (pałac) obszerny, murowany; gospodarstwo wzorowe. Majątek oszacowany na 52,000 rs., lecz rzecz warta jest jego najmniej 100,000 rs. Długów hipotecznych około 103,000 rs. 3216

Nauczycielka Polka

wysoko wykształcona, mówiąca płynnie i poprawnie językami francuskim i niemieckim, wyśoko muzykalna, natychmiast do umieszczenia na 250—300 rs. pensji. **Alfred Jerzy Waliczak**, Poznań, hotel pod Czarnym Orłem, sub A. H. 2322R

W drodze działów

sprzedawane będą przez publiczną licytację w **Handlach Herbaty, Cukru i Kawy, oraz towarów kolonialnych** od lat kilkudziesięciu pod firmą **LEON KRUPPECKI**, w Warszawie egzystujące. **Urządzenia handlu, towary, prawa użytkownicy firmy i ustępstwo kontraktu z przysługującymi prawami**, w Handlu przy ul. Nowy-Swiat pod Kopernikiem № 1245 w dniach 6 i 10 Października n. s. o godzinie 10 rano;—w handlu na Pradze w dniach 16 i 17 Października, o g. 10 rano.—Blizszą wiadomość udzieli Komisarz p. Gawryłów, Świętojerska 12a, sprzedającą tę prowadzący i kantor firmy Leon Krupcecki pod Kopernikiem. 2358R

Paryżanka

młoda, wykształcona, posiadająca muzykę, jest do umieszczenia zaraz. Biuro nauczycielskie Łucyńskiego, Trębacka 1, nowy dom. 2360R

Pokój

lub pomieszczenie przy znacznej rodzinie dla młodej osoby; może być z fortepianem. Wiadomość: Trębacka № 1, w biurze nauczycielskim. 2348R

Sąd Konsystorza Jenerałnego Archidiecezji Warszawskiej. Na skutek prośby Tekli Bronisławy z Wyrywczów Gorczyckiej, działającej przed tutejszym Sądem o unieważnienie swego małżeństwa ze Stanisławem Aleksandrem Gorczyckim, wzywa każdego kto by posiadał wiadomość o miejscu zamieszkania rzeczonoż Stanisława Aleksandra, syna Wojciecha Gorczyckiego, poprzednio fabrykanta kapeluszy, a ostatnio agenta handlowego, który w miesiącu Listopadzie 1883 r. wydal się z Warszawy i z pobytu nie jest wiadomym, o udzielenie takowej tutejszemu Sądowi.—W Warszawie d. 10 (22) Września 1884 r.—Przydający Biskup Suffragan **K. Ruskiewicz**. Pisarz Sądu Ks. Podolski. 3165

Skrzypce, Cytra i Flutharmonja

do sprzedania, za b. przystępną cenę. **Ogrodowa № 5**, mieszk. 36, od 10 do 12 i od 3 do 6 po południu. 3251R

W każdym czasie do wynajęcia przy ulicy Granicznej pod № 13

Sklep

za rs. 250; 4 Pokoje z kuchnią na 2 piętrze od frontu, za 500 rs.; 2 pokoje z kuchnią w oficynie na parterze, za rs. 250. Wiadomość w prawej oficynie w kantorze. 3201

Ostrzeżenie.

Zaginęły następujące weksle:

1) Na rs. 1,000, wystawiony 1 Września r. b. w Bendzinie, płatny 1-go Sycznia 1885 r. w Warszawie u W. Landau; wystawca: D. Sercarz, zlecenie Potok i Prokocimer, in blanco cedowany przez: Potok i Prokocimer, Louis Gottlieb i W. Landau, ustąpiony przez Adama Bergman.

2) Na rs. 400, wystawiony 17 Września r. b. w Bendzinie, płatny 3 Listopada r. b. w Warszawie u W. Landau, wystawcy: Potok i Prokocimer, zlecenie Ch. Hecht, in blanco cedowany przez: Ch. Hecht, E. Oppenheim i W. Landau, ustąpiony przez Adama Bergman.

3) Przekaz na rs. 310 k. 32, wystawiony przez Société des Mines, Czeladz, na Leopolda Kronenberga, na zlecenie F. Bańskiego, in blanco, cedowany przez F. Bańskiego i ustąpiony W. Landau, przez Adama Bergman.

Upraszam zatem powyższych dokumentów nie nabywać gdyż potrzebne ostrzeżenia we właściwych miejscach uczyniono. 2344R

Adam Bergman.

3 Klacze

kare, duże i ładne, powozowe, przyprowadzone ze wsi, są do sprzedania. Długa 30, Hotel Drezdeński, wiadomość w restauracji. 3211

Fortepiany nowe

do sprzedania. Oboźna № 3.—Janiszewski.

Potrzeba 8--10,000 rs.

na obrotowy kapitał na lat 3, na 10%, ewikacja na zastaw browaru, kapitalista bezżenny może na miejscu mieć mieszkanie ze stołem za ugodą. Adres: Browar w Nowomirgorodzie, gub. Chersońska. 3224

Licytacja publiczna.

W dniu 25 Września (7 Października) r. b., o godzinie 10 rano, w IV Wydziale Warszawskiego Sądu Okręgowego, sprzedana będzie przez publiczną licytację w drodze działów **Nieruchomość**, położona w najlepszym punkcie miasta, przy ulicy Chmielnej № 1534 (30 nowy), tuż przy ulicy Marszałkowskiej. Nieruchomość powyższa, zawierająca 2836 łokci kwadratowych przestrzni, składa się z dwóch dziedzińców, oficyny podwójnej trzypiętrowej, drewnianego domu frontowego i innych zabudowań gospodarskich.—Plac zdalny pod budowę obszernego domu frontowego. Licytacja zaczyna się od summy rs. 40,094 kop. 82.—Warunki kupna bardzo dogodne. O szczegółowych warunkach sprzedaży dowiedzieć się można u podpisanego a sprzedaż kierującego obrońcy w Warszawie, przy ulicy Długiej № 17, mieszkania 4. 2334R

Leopold Méyet, Adwokat Przysięgły.

Z powodu śmierci do sprzedania dobre procentujący

Zakład najmu karet

Chmielna Nr 3.

Tamże meble, garderoba, dywan i futra. 3160

Meble dokładnej roboty.

Szafy, Łóżka, Szafki, Umywalnie, Kredensy, Krzesła i t. p., u Stolarza Wł. Prantla. Marszałkowska № 32, w podwórzu na piętrze.

Specjalny Handel Nabiału,

CHMIELNA № 4, 3053

poleca **MASŁO** świeże wyborowe z dom. Nowodwory, Gózw, Zielonej i innych celniejszych gospodarstw krajowych.

MASŁO solone od 30 kop. funt, oraz wszelkie inne produkta nabiałowe.

Kapitalisty

poszukuje się do założenia zakładu przemysłowego, przynoszącego rocznie 70,000 flor. Kapitał potrzebny w kwocie 80—100,000 flor.—Łaskawe oferty adresować pod lit. S. F. D., do biura ogłoszeń pp. Rajchmana i Frenclera, Senatorska № 18 w Warszawie. 2247R

Skład Materjałów Aptecznych

A. F. GALLE

Senatorska 18,

wprost kościoła Ś-go Antoniego, (po-reformackiego) poleca:

Farby olejne różnokolorowe, **Lakiery spirytusowe** i olejne. **Massy woskowe, Farby i Lakiery** do podłóg. **Farbki, Indygo-Karmin, Ultramarinę, Glans do bielizny i Krochmal.** **Farby suche, Farby anilinowe.** **Lakiery angielskie i francuskie** do powozów. **Proszek perski i dalmacki** na robactwo. **Papier francuski Daubin** na muchy. **Proszek i Pomadę** do czyszczenia metalu. **Smarowidło belgijskie** do wszelkich osi. **Glans amerykański i Lakier** do obuwia. 224R

Zarząd Drogi Żelaznej Warszawsko-Terespolskiej

podaje do wiadomości osób interesowanych, że w dniu 2 (14) Października r. b., odbędzie się submissja na dostawę 280,000 korey węgla kamiennych na potrzeby eksploatacji Drogi Żelaznej Warszawsko-Terespolskiej w roku 1885.

Osoby, któreby życzyły podjąć się rzeczonoż dostawy w całości lub w części, zechcą złożyć w biurze Zarządu Drogi Żelaznej Warszawsko-Terespolskiej na Pradze, w Wydziale Gospodarczym deklarację, napisaną na papierze stemplowym ceny kopiejek 60, z wyszczególnieniem ilości zamierzonej dostawy węgla, ich gatunku, marki i ceny, najpóźniej do dnia 2 (14) Października r. b., do godziny 2-jej po południu.

Do deklaracji dołączony być winien kwit Kassy Drogi Żelaznej Warszawsko-Terespolskiej, na złożone wadium w wysokości 10%, od summy przedstawiającej wartości deklarowanej dostawy węgla.

Warunki dostawy są do przejrzania w Wydziale Gospodarczym codziennie z wyjątkiem dni świątecznych i niedzielnych, od godziny 10-jej rano do 3-jej po południu. 2354

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 10 (22) Października r. b., o godzinie 12 w południe, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu miasta Warszawy licytacja in minus, przez opieczętowane deklaracje na dostawę w r. 1885 różnych wyrobów szmuklerskich i innych gotowych przedmiotów w warunkach licytacyjnych wyszczególnionych, dla niższych stopni Warszawskiej Straży Policyjnej, od cen w wykazie zamieszczonych.

Mający zamiar ubiegania się o takowe przedsiębiorstwo złoży w czasie i miejscu wyżej oznaczonym na ręce p. o. Prezydenta miasta opieczętowaną deklarację, napisaną na papierze stemplowym ceny kop. 60, podług wzoru niżej zamieszczonego, wraz z kwitem Kassy m. Warszawy na złożone w tejże Kasse wadium w ilości rs. 224 i na koszt ogłoszenia 40 rs. które nie utrzymującemu się przy licytacji będą zwrócone.

Warunki, próby i wykaz cen, są do przejrzania w Wydziale Administracyjnym Magistratu każdodziennie, wyjąwszy dni świątecznych.

Wzór do deklaracji.

Wskutek ogłoszenia z dnia . . . podaję niniejszą deklarację, mocą której podejmuję się dostawę w r. 1885 różnych wyrobów szmuklerskich i innych gotowych przedmiotów w warunkach licytacyjnych wyszczególnionych dla niższych stopni Warszawskiej Straży Policyjnej, po cenach w wykazie zamieszczonych, z ustąpieniem od takowych cen procentów . . . (wypisać literami), poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom, w warunkach licytacyjnych zamieszczonym.

Kwit na złożone w kasie m. Warszawy wadium w ilości rs. 224 i na koszt ogłoszenia rs. 40, przy niniejszem załączam.

Stałe moje zamieszkanie jest w N. N. (wypisać miejsce zamieszkania)

Pisałem dnia N. (wypisać dzień, miesiąc i rok).

Podpisać wyraźnie imię i nazwisko. 2346r

OGŁOSZENIE.

Zarząd Forteczny Inżynierski w Nowogeorgiewsku, mieszczący się w tamecznej Fortecy, podaje niniejszem do wiadomości, iż w dniu 2 (14) miesiąca Października roku bieżącego 1884, o godz. 12 w południe, odbędzie się w tymże Zarządzie jednorazowa licytacja głośna, z dozwoleniem składania i nadsyłania deklaracji opieczętowanych, na wydzierżawienie sześciolatnie, poczynwszy od 1 Sycznia r. 1885, do takiejże daty r. 1891, wolnych gruntów znajdujących się na esplanadzie Nowogeorgiewskiej forticy, będących w zawiadwaniu Zarządu Inżynierskiego i zawierających ziemi uprawnej w trzech osobnych przestrzeniach, 83 dziesięcin 466 sążni kwadratowych.

Życzący uczestniczyć w licytacji głośnej, winni podać do Zarządu powyżej wymienionego w czasie do licytacji oznaczonym, stosowną deklarację na stemplu 60 kopiejkowym, przy załączeniu wadium rs. 200; w deklaracji tej oświadczyć należy, iż warunki licytacyjne w zupełności składającemu deklarację są wiadome.

Mający zaś zamiar przyjąć udział w licytacji przez opieczętowane deklaracje, obowiązani złożyć takowe lub nadesłać również na stemplu 60 kopiejkowym podług wzoru następującego:

Wzór do deklaracji: Do Zarządu Fortecznego Inżynierskiego w Nowogeorgiewsku (od takiego to).

DEKLARACJA.

W skutek wezwania do licytacji w dniu 2 (14) Października roku bieżącego odbyć się mającej, na wydzierżawienie 83 dziesięcin 466 sążni kwadratowych gruntu, położonego na esplanadzie forticy Nowogeorgiewskiej, mam honor oświadczyć, iż grunta takowe życzyłbym wziąć w dzierżawę, w ścisłem zastosowaniu się do zatwierdzonych warunków w zupełności mnie wiadomych, za cenę roczną (taką to, wyrazami).

Dla pewności dokładnego wypełnienia zobowiązania się mego, składam wadium w gotowości (lub papierach procentowych, wymienając w jakich mianowicie), w ilości rs. . . (tyle to, wyrazami), to jest połowę rocznej summy dzierżawnej, przemieennie zadeklarowanej.

W razie odmówienia mnie powyżej wymienionej dzierżawy, upraszam zwrócić wadium moje (taką to drogą).

(Data).

(Miejsce zamieszkania).

Przystępujący do licytacji głośnej nie mają prawa podawać od siebie deklaracji opieczętowanych, również jak składający takowe deklaracje nie mogą przyjmować jednocześnie udziału w licytacji głośnej.

Po skończonej licytacji, utrzymujący się przy dzierżawie, winien uzupełnić złożone przezeń wadium w stosunku połowy zaofiarowanej na licytacji summy dzierżawnej.

Warunki dotyczące się dzierżawy w mowie będącej, oraz inne potrzebne w tym celu wiadomości, są do przejrzania w Zarządzie Fortecznym Inżynierskim w Fortecy Nowogeorgiewskiej, każdodziennie aż do dnia licytacji od godziny 10 zrana do 3 po południu, wyjąwszy dni wolne od posiedzeń biurowych. 2353r

Warszawska Parowa Fabryka
MAKARONÓW
L. Krzymuskiego,

przeniesiona z ulicy Ogrodowej na Waliców Nr 1a, do umyślnie na ten cel przebudowanego domu, zaleca Makarony form: rurkowej, wstążkowej, słomkowej, nitkowej, gwiazdkowej, groszkowej, sercowej i różnych innych, odznaczające się pięknnością, czystością, pożywnością i strawnością, nawet dla osób najwięcej osłabionych, rekonwalescentów.

3225

Skład Materiałów Aptecznych

A. F. GALLE,

Senatorska Nr 18, wprost kościoła S-go Antoniego,

poleca:

Farby olejne, Lakiery, Masy woskowe do podłóg, Korzenie i Ziola lekarskie, Przetwory chemiczne.—Specjalja krajowe i zagraniczne. 2302R

Własnego wyrobu:

Dyma i Nankin pasowy na pościel.
Dreliszek biały i kolorowy na kalesony.
Barchan biały i kolorowy i wiele in. tow.
oraz Kołdry gotowe, od rs. 5 kop. 50.
Tybetowe, od rs. 7 kop. 50.
Przyjmują się Kołdry do szycia.
Wata z własnej fabryki i najlepszy
Puch edredonowy na futy i arkusze.
3018 Podwał № 7.—R. KOECHER.

Z kaucją rs. 4,000

poszukuje posady Kasjera, młody człowiek, żonaty obeznany gruntownie z buchalterją, który przez lat 8 pracował w pierwszorzędnym tutejszym interesach i zakładach przemysłowych. Reflektanci raczą zostawić swoje adresy pod lit. J. S. № 45, w Biurze Ogłoszeń, Senatorska 18. 2330R

Otrzymałszy na
Skład Główny
Pantofle filcowe
damskie, męskie i dziecięce.
w wielkim wyborze, sprzedaje takowe po cenach fabrycznych, a mianowicie od kop. 75, 85, 1 rs. i wyżej.
Gustaw Kipman,
Magazyn Towarów Galanteryjnych,
Senatorska № 6. 2180R
Handlującym odstępuje się znaczny rabat.

APTEKA

w mieście gubernjalnem, na nadzwyczaj korzystnych warunkach do sprzedania.—Blizsza wiadomość w Biurze Ogłoszeń, Rajchmana Frendlera, Senatorska № 18. 2303R

Skład Sukna i Kortów

F. WINKLERA.

ulica Kotzebue, róg Wierzbowej, dom hr. Krasińskiego.
poleca na sezon obecny

Flanelki w wielkim wyborze. 2281R

Chustki, Pleedy i Kołdry,
oraz najnowsze materiały na
Konfekcje.

MAGAZYN BŁAWATNY

pod firmą

„JULJAN PENKALA“

otrzymał w wielkim wyborze
NOWOŚCI na sezony jesienny i zimowy
i takowe poleca

Ceny zostały obecnie bardzo uprzystępnione.

2338R

Nauka i wychowanie.

Potrzebna jest młoda osoba posiadająca język polski, francuzki z konwersacją i muzykę, do dziewczynki 9-letniej, na prowincję, w blizkości Warszawy. Wiadomość: Chmielna № 23, u pp. Ladochowskich. 14861

Nauczycielka muzyki posiadająca patent Instytutu Muzyycznego, poszukuje lekcji na fortepianie. Oferty uprasza się składać na ul. Leszno pod № 18, w drugiej bramie na 2-m piętrze, w mieszkaniu № 28. 14818

Dona, młoda niemka, ze świadectwami, królowieczyzną i szyciem na maszynie; guwerner, młody niemiec, z wyższą muzyką; student uniwersytetu, utalentowany młodzieniec, pozabawiony wzroku, poszukują miejsce. Krakowskie-Przedmieście 7, Dąbrowska i Marek, biuro pedagogiczne. 14875

Poszukuje lekcji muzyki, mając patent Instytutu. Zostać można od 4—7. Złota 3, mieszkania 8. 14690

Przygotowuje uczniów do szkoły niemiecko-handlowej. Pańska 20, m. 4. 14516

Prof. de Préchamps, Długa 23. Osoba młoda z doskonałą rekomendacją, żyjący do zarządu domu. 14848

Potrzebna jest bona niemka z metodą freblowską, łagodnego charakteru, znająca gruntownie język niemiecki, jak również gospodarstwo. Wiadomość w składzi-kaszmierskiej. 14810

Niemka młoda, z patentem, poszukuje lekcji gramatyki na godziny i konwersacji. Karmielka № 5, mieszkania 7. 14834

Prof. de Préchamps, Długa 23. Francuzka z doskonałą muzyką żyjący osobn. pokoju za dwie godzin lekcji. Przyjmuje lekcje na miesiąc po 30 kop. 14856

Nauczycielka polka posiadająca język francuzki, niemiecki i ruski bez konwersacji z muzyką, chce się umieścić na początki do dzieci. Wiad. w kiosku na Chłodnej. 14523

Francuzka poszukuje lekcji konwersacji. Adresować w kiosku, róg Nalewek w kiosku róg Nalewek i Franciszkańskiej, pod literami S. S. 14643

Student matematyki poszukuje lekcji lub skorepetycyj w zakresie kursu gimnazjum filologicznego. Warecka 6, mieszkania 17, od godziny 3—6. 14597

Młoda wykształcona niemka, która ukończyła szkołę freblowską (Kindergarten) w Wiedniu, żyjący sobie udzielać lekcji na godziny. Wiadomość Senatorska 22, w sklepie p. Sameta. 14625

upoważnienia władzy przyjmuje uczni / lub uczennice na stancję. Troskliwa opiekunka, pomoc w naukach zapewniona. Ulica Ciepła № 3, mieszkania № 8. 2286

Nauczycielka polka, posiadająca upoważnienie władzy naukowej, konwersacje francuzką, ruską, niemiecką, muzykę, pedagogiczną metodą przysposabiała i przysposabia dzieci do gimnazjum, poszukuje lekcji za stół, mieszkanie lub wynagrodzenie. Oferty przyjmuje: Marszałkowska № 53, w sklepie Rundo. 2246

Zakład rekonwalescencyjny dla kobiet świeżakowej. Wspólna 13a. Zapis codziennie. Wyprowadź prac uczennice na miejscu. 14678

Francuzka lub angielska młoda i przyjemnej powierzchowności, inteligentna i dobrze wychowana, potrzebna do towarzyszenia pojedynczej osoby. Adr. poste-restante X. H. D. 14731

Nauczycielka z patentem posiadająca języki, poszukuje lekcji lub demi-place Dzieci prowadzi metodą poglądową. Wspólna 21, mieszkania 19. 14705

Poszukuje się towarzysza do wspólnej nauki dla chłopczyka 8-letniego. Przygotowanie do gimnazjum i języki. Bednarska 18, mieszkania 6. 14458

Osoba mająca patent Instytutu muzycznego, lub panienska z ostatniego kursu może mieć obiad, za godzinę muzyki. Bednarska № 25, mieszkania 14. 14701

Nauczycielka z wyższym patentem gimnazjalnym, udziela lekcje w domu i na mieście i przygotowuje do gimnazjum. Wiadomość: Nowy-Swiat № 4, lokalu № 31. 14528

Nauczycielka z patentem poszukuje lekcji na godziny, oraz muzyki. Adresy proszę składać w kiosku na Pradze pod liter. A. B.

